

Norges Bowlingforbund

www.bowling.no

Oppdatert etter lovhefte av 10. februar 2018

Håndbok for turneringsledere

Ajourført pr 1. april 2018

Håndbok for turneringsledere

Dette er en håndbok for turneringsledere og puljeledere, og utgjør det teoretiske pensumet i turneringslederkurset.

Turneringslederkurset bygger på Kapittel 4 - Konkurransbestemmelser i NBFs lovhefte, samt Kapittel 2 – Spilleregler, og Kapittel 3 – Utstyrsmannal. Det er satt inn kommentarer i kursiv til en del punkter, og bakerst i heftet finnes utdypende tilleggsstoff.

I tillegg er Kapittel 13 protest-, sanksjons- og straffebestemmelsene tatt med for at turnerings- og puljeledere skal bli kjent med dette som et oppslagsverk de kan ha å støtte seg på ved behov. Dette er et helt nytt dokument, som ble vedtatt på Forbundstinget 2017, og skal regulere organisasjonens håndtering av brudd på, og forgåelser i forhold til NIFs og NBFs lover, bestemmelser og reglement. Vi er nå inne i den første rettskraftige tingperioden, og det vil innebære at kapittelet først nå blir satt på prøve og under lupen. Vi vil helt naturlig få avdekt en del feil, mangler og hull i regelverket. Kapittelet kan imidlertid bare endres av forbundstinget.

Derfor er det meget viktig at alle brukere av NBFs regelverk hjelper Lovkomiteén med å varsle ting som må, bør og kan rettes!

Det vil hjelpe oss alle til å få på plass et kapittel 13 som både er funksjonelt og faglig riktig, før de neste endringene skal vedtas på Forbundstinget 2019.

Revideringer av regelverket gjøres først og fremst i forbindelse med våre Forbundsting, men Forbundsstyret kan jf. § 1.21.2 i NBFs lov foreta endringer i de gjeldende bestemmelser i Tingperioden. I tillegg skal våre lover og regler samsvare med lover og regler fra World Bowling/USBC og ETBF. Disse, og følgelig våre bestemmelser, blir oppdatert fortløpende. Dette vil i praksis si at håndboken for turneringsledere vanskelig kan være helt oppdatert til enhver tid, men intensjonen er å fornye den jevnlig. Ved avvik mellom tekstene, er det siste reviderte utgave av lovheftet som gjelder.

NB:

Som godkjent turneringsleder plikter man å holde seg à jour med eventuelle endringer og oppdateringer som blir foretatt. Siste gyldige utgave av Lovheftet er det som til enhver tid ligger ute på NBFs nettside. I tillegg kan det bli aktuelt å foreta mindre endringer som ikke uten videre medfører nytt Lovhefte. Disse vil bli bekjentgjort i «Nyheter fra Lovkomiteén», under fanen «Regelverk» på NBFs nettside.

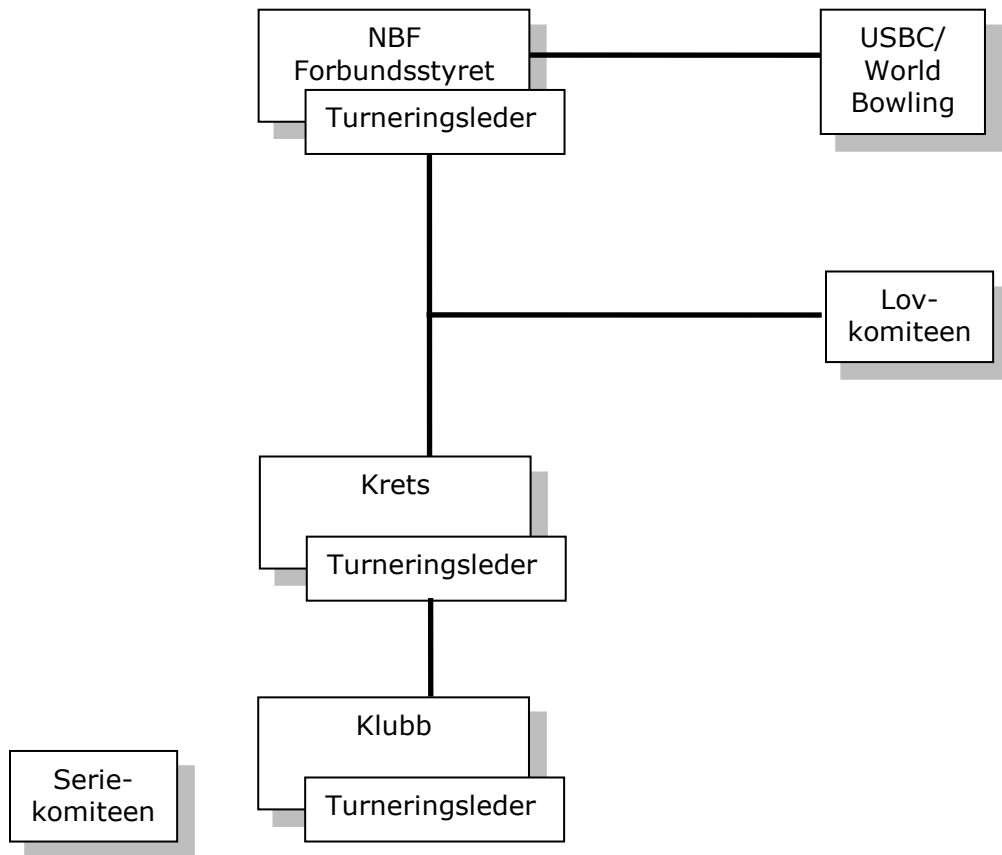
De som er ansvarlige når det gjelder regler og lover innen NBF, er:

- Lovkomiteén

Høyeste appellinstans i NBF er Ankeutvalget. Når det gjelder beslutninger som tas i forbindelse med regler og lover, er Ankeutvalgets beslutning endelig og kan ikke overklages innen eget forbund, men jf. § 15.4.22 f, skal Ankeutvalgets i sin dom/vedtak gjøre partene oppmerksomme på de mulighetene de har til å forfølge saken videre, f. eks. til NIFs domsutvalg e.l.

Oppdal, 19. mars 2018

Turneringsledere sorterer direkte under klubb/krets/forbund.

Håndbok for turneringsledere

Del A: Regelverket

Innholdsfortegnelse

PRAKTISKE OPPLYSNINGER	8
DEL A1	1
INNLEDNING	1
BESKRIVELSE AV LOVENS OPPBYGGING	1
TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	3
4.1 DEFINISJONER	3
4.2 KONKURRANSE/ARRANGEMENT	3
DEL A2	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	1
<i>Klubb</i>	1
4.3 KLUBBAVGIFT	1
4.4 MEDLEMSKAP / KONKURRANSELISENS	1
4.5 STARTBERETTIGELSE	2
4.6 FRISTILLING, UTMELDING, OVERGANG	3
4.7 SØKING AV SPILLERE	3
4.8 ALDERSBESTEMTE KLASSE	4
4.9 RANKINGKLASSE	4
4.10 HANDIKAP	6
DEL A3	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	1
<i>Spiller: Barn og junior</i>	1
4.11 BARNEIDRETT	1
4.12 BARN U-11	2
4.13 BARN U-13	3
4.14 JUNIOR	3
DEL A4	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	1
<i>Anlegg og utstyr</i>	1
4.15 GODKJENNING AV ANLEGG	1
4.16 PERSONLIG UTSTYR REGULERT AV WORLD BOWLING/USBC	1
4.17 KLUBBDRAKT	2
4.18 PERSONLIG UTSTYR	4
DEL A5	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	1
<i>Turnering</i>	1
4.19 TURNERINGSKATEGORIER	1
4.20 TURNERINGSTYPER	1
4.21 GODKJENNING	2
4.22 TERMINFESTING	3
4.23 INNBYDELSE	3
4.24 AVGIFTER	4
4.25 FORBEREDELSE	4
DEL A6 ARRANGEMENT	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	1
<i>Arrangementet</i>	1
4.26 BESTEMMELSER FOR KONKURRANSEOMRÅDET	1
4.27 ARRANGØR – PLIKTER OG ANSVAR	2
4.28 TURNERINGSLEDER	3

4.29	SKRIVER/PROTOKOLLFØRER	4
4.30	DIGITALE SPILLESKJEMA.....	5
DEL A7	1
	<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	1
	<i>Spillet</i>	1
4.31	PÅMELDING/OPPMØTE	1
4.32	GJENSTART	1
4.33	FINALEDELTAKELSE	2
4.34	KÅRING AV VINNER.....	2
4.35	AVBRUTT SPILL	3
4.36	IRETTESETTELSE	3
4.37	VIKEPLIKT, SPILLEPLIKT ETC.....	4
DEL A8	1
	<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	1
	<i>Finaleformer</i>	1
4.38	RETNINGSLINJER FOR PP-SPILL.....	1
4.39	RETNINGSLINJER FOR STEGFINALE.....	1
4.40	RETNINGSLINJER FOR BAKERS SYSTEM	2
4.41	RETNINGSLINJER FOR ANDRE FINALEFORMER	3
DEL A9	1
	<i>TEMA: SPILLEREGLER, JF. KAPITTEL 2</i>	1
2.1	DEFINISJONER	1
2.2	SPILLETYPER.....	3
2.3	GYLDIG SLAG – KJEGLENE TELLER.....	3
2.4	GYLDIG SLAG – KJEGLENE TELLER IKKE	4
2.5	ANDRE KJEGLERELATERTE HENDELSER.....	4
2.6	UGYLDIG SLAG.....	5
2.7	SPILL PÅ FEIL BANE	5
2.8	OVERTRAMP	6
2.9	PROVISORISK RUTE.....	9
2.10	BOWLINGKULE - ENDRE OVERFLATE	10
2.11	ANSATSEN MÅ IKKE TILSMUSSES.....	10
2.12	FEIL PÅ SPILLESKJEMA	10
2.13	TILLEGGSGREGLER FOR TURNERINGER	11
DEL A10	1
	<i>TEMA: UTSTYRSMANUAL, JF. KAPITTEL 3</i>	1
	<i>Baner</i>	1
3.1	INTRODUKSJON.....	1
3.2	KONSTRUKSJON	1
3.3	ANSATS.....	1
3.4	OVERTRAMPSLINJE OG OVERTRAMPSKONTROLL	1
3.5	LENGDE OG BREDDA	2
3.6	OVERFLATE.....	2
3.7	MERKER OG MARKERINGER.....	2
3.8	KJEGLEOMRÅDET	3
3.9	KJEGLEREISEMASKIN	3
3.10	KRAV TIL OLJING	3
3.11	MATERIAL	3
3.12	VEKT	3
3.13	OVERFLATE.....	4
3.14	UTFORMING OG STØRRELSE	4
3.15	VEDLIKEHOLD.....	4
	<i>Kuler</i>	4
3.16	MARKERINGER	4
3.17	MATERIAL	5

3.18	OVERFLATE.....	5
3.19	VEKT OG STØRRELSE	5
3.20	HARDHET	5
3.21	VASK.....	5
3.22	HJELPEMIDLER.....	5
3.23	MEKANISKE HJELPEMIDLER	6
3.24	PLUGGER, UTSMYKNINGER OG LOGOER	6
3.25	TILVIRKNINGSSPESIFIKASJONER	6
3.26	BORING	6
3.27	VEKT	6
3.28	SJEKKPUNKTER VED KULEKONTROLL	7
3.29	KULESJEKK	7
DEL A11	1
TEMA: PROTEST-, SANKSJONS- OG-STRAFFEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 13	1
I	<i>Rettsgrunnlag</i>	1
13.1	FORMÅL OG HJEMMEL	1
13.2	ENDRINGER	1
13.3	RETTSINSTANS.....	1
13.4	DEFINISJONER	1
II	<i>Sanksjoner som ikke er straff</i>	3
13.5	ALMINNELIGE DISIPLINÆRFORFØYNINGER JF. NIFs LOV § 11-1	3
13.6	SANKSJON ETTER NBFs KAMP- OG KONKURRANSEBESTEMMELSER	3
13.7	NBFs PÅTALEORGAN	3
13.8	NBFs DOMSORGAN.....	4
13.9	PROTEST	4
13.10	PROTESTFRIST	4
13.11	PROTESTINSTANS	4
13.12	PROTESTGEBYR.....	4
13.13	ANKE.....	4
13.14	ANKEFRIST.....	5
13.15	ANKEINSTANS	5
13.16	ANKEGEBYR	5
13.17	FORMELLE KRAV	5
13.18	RETNINGSLINJER FOR AVGJØRELSE	5
13.19	VEDTAK OG ANKEADGANG	5
13.20	TILBAKEBETALING AV GEBYR.....	6
III	<i>STRAFF jf. NIFs lov §§ 11-3 > 11-10 og 11-12 >11-19</i>	6
13.21	VIRKEOMRÅDE FOR STRAFFEBESTEMMELSENE	6
13.22	STRAFFEBELAGTE HANDLINGER/UNNLATELSER JF. NIFs LOV § 11-4	6
13.23	SKYLD.....	7
13.24	FORSØK/MEDVIRKNING.....	7
13.25	STRAFF	7
13.26	PÅTALEUNNLATELSE	7
13.27	SUSPENSJON	8
13.28	FORELDELSE	8
13.29	SAKSBEHANDLING	8
13.30	OVERORDNET ORGANISASJONSLEDDs KOMPETANSE	9
13.31	OPPNEVNING AV FORSVARER OG DEKNING AV SAKSOMKOSTNINGER.....	9
13.32	STRAFFENS IKRAFTTREDEN	10
13.33	OVERPRØVING	10
13.34	OFFENTLIGGJØRING.....	10
13.35	GJENOPPTAGELSE	11
13.36	BENÅDNING.....	11

Turneringsleder / puljeleder

Målsetningen med å utdanne turneringsledere, er å sikre god disiplin blant spillerne, og å forhindre overtredelser av regelverket. Ved å utdype lover og regler, og å gi eksempler på situasjoner som kan oppstå, vil det være lettere for en turneringsleder å takle vanskelige situasjoner, og å kunne bistå og rettlede spillere når det er nødvendig.

En turneringsleders oppgave er å være "dommer" eller "oppmann". Ansvaret er begrenset til hallen inntil pågående spill er avsluttet.

I tillegg til turneringsleder, må man ved konkurranser også ha puljeledere. Puljelederne skal hjelpe turneringsleder med avviklingen av turneringen. Puljeleder må også ha gjennomgått turneringslederkurs, og følge samme instruks som turneringsleder.

Ved større konkurranser har man ofte lagledermøter før konkurransen starter. Der informerer man om avviklingen av spillet, f.eks. når det skal prepareres, bytte av baner, hvordan informasjon skal kunne gis til spillere og lag/lagleder under arrangementet osv.

Etter å ha gjennomgått og bestått turneringslederkurset, er man godkjent i 4 år. I denne perioden kan man praktisere som turneringsleder og/eller puljeleder.

Det er laget ID-kort som skal benyttes av turneringsledere og puljeledere. Disse skal være påført navn og funksjon, og bæres godt synlig så lenge turneringen pågår.

Turneringslederkurset

Praktiske opplysninger

- NBF har utdannet egne instruktører når det gjelder å avholde turneringslederkurs.
- Turneringslederkurset er godkjent som støtteberettiget kurs gjennom SportsAdmin.
- Det er viktig at instruktørene sørger for å melde disse kursene inn for registrering til Forbundskontoret.
- Nødvendig hjelp eller informasjon fås ved henvendelse til Forbundskontoret
- Det er viktig at det sendes inn rapportskjema med navn, fødselsdato og klubb til Forbundskontoret etter endt kurs og bestått eksamen.
- Heftet er bygd opp som et løsbladsystem, slik at endringer og oppdateringer enkelt kan foretas.
- Varsel, beskjeder og konkrete endringer sendes fra Forbundskontoret til alle godkjente turneringsledere.

Del A1

Innledning

Beskrivelse av lovens oppbygging

Kommentar:

Dette er å betrakte som en orientering til turneringsledere og puljeledere i turneringer – her finnes det aller meste av det dere trenger å vite. Det som gjennomgås i detalj på kurset, er kapittel 2, 3 og 4, samt det kastes et lite sideblikk på kapitlene 6 og 13 i NBFs Lov.

Kapittel 1 - Loven

Dette er NBFs Lov. Kan kun endres med 2/3 flertall på ordinært eller ekstraordinært forbundsting etter å ha vært oppført på saklisten. Endringer skal godkjennes av NIF.

Kapittel 2 – Spilleregler

Tilsvare Universal Playing Rules gitt av World Bowling. Det er de internasjonale spillereglene, oversatt til norsk. Utgjør del 9 i turneringsleder kurset.

Kapittel 3 - Utstyrsmannal

Tilsvare Statues and Playing Rules gitt av World Bowling, basert på USBCs Equipment Specification Manual. Dette er de internasjonale regler og spesifikasjoner for utstyr. Utgjør del 10 i turneringsleder kurset.

Kapittel 4 - Konkurransbestemmelser

Dette er våre egne nasjonale bestemmelser som gjelder for bowlingarrangement godkjent av NBF. Dette kapittelet danner hovedgrunlaget for turneringsleder kurset, og behandles i løpet av kursheftets del 1 – 8.

Kapittel 5 – Reglement for landsliga

Her beskrives oppbygging og organisering av landsligaene, regler og bestemmelser knyttet til påmelding, spillesystem og kampavvikling, poengberegning og tabeller, opp- og nedrykk, kvalifisering etc.

Kapittel 6 - Bestemmelser for norgesmesterskap

Fellesbestemmelser og spesifikke regler for hvert enkelt av de norske mesterskapene; NM Junior, NM Ungdom, NM Senior, NM Veteran og NM Klubblag.

Kapittel 7 - Bestemmelser for andre NBF-mesterskap

Fellesbestemmelser og spesifikke regler for andre mesterskap i regi av NBF; Åpent Norsk Mesterskap.

Kapittel 8 - Statutter for norske rekorder

Retningslinjer for hva som skal til for å få registrert norske rekorder, hvilke distanser, og prosedyrer knyttet til registreringen.

Kapittel 9 - Premiebestemmelser

NBFs bestemmelser for startavgift, premiering og sanksjoner i norske turneringer med unntak av mesterskap.

Kapittel 10 – Reklame, avtaler m.m.

Særbestemmelser for NBFs sponsorsamarbeid med næringslivet, bruk av reklame, avtaler med media etc., ut over det som står i kapittel 13 og 14 i NIFs lov.

Kapittel 11 - Bruk av jury i bowlingarrangement

Krav til jury og jurymedlemmer, sammensetning og funksjon av jury, protest på turneringsledelse etc.

Kapittel 12 – Merkebestemmelser

Bestemmelser for NBFs 9 ulike merker og hedersbevisninger, som deles ut på bakgrunn av spillemessige kvalifikasjoner, hederlig innsats m.m.

Kapittel 13 – Protest-, sanksjons- og straffebestemmelser

Retningslinjer for å regulere organisasjonens håndtering av brudd på og forgåelser i forhold til NIFs og NBFs lover, bestemmelser og reglement.

Kapittel 14 - Reglement for veteranliga

Særbestemmelser for NBFs veteranliga for klubb- og kretslag ut over det som står i kapittel 13 og 14 i NIFs lov; organisering, aldersbestemmelser, spilleform og kampavvikling, resultatrapportering etc.

Kapittel 15 – Instruksjer

Instruksene for NBFs Forbundsstyre, komitéer og utvalg samlet under ett.

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

4.1 Definisjoner

- 4.1.1 Konkurransen er definert som alle seriene i en enkelt kamp, turneringspulje e.l. Når det spilles stegfinale, regnes hvert steg som en egen kamp.
- 4.1.2 Turneringsleder er hovedansvarlig for arrangementet overfor NBF og må følge de retningslinjer som ligger i §§ 4.27-29 etc.

4.2 Konkurransen/arrangement

- 4.2.1 Alle som tilfredsstiller kravene i konkurransebestemmelsene § 4.21, kan stå som arrangør for arrangement for lisensierte spillere. Det kan være: Forbundet, kretser, klubber, haller, enkeltpersoner m.m.
- 4.2.2 Alle NBF-godkjente turneringer skal ledes av en godkjent turneringsleder.
- 4.2.3 Enhver konkurranse i bowling som er godkjent av NBF, skal spilles og ledes i overensstemmelse med de regler som står i disse konkurransebestemmelser.
- 4.2.4 Alle medlemmer i klubber tilsluttet NBF er, i eller utenfor konkurranse, underlagt NIFs lov kapittel 12 - Bestemmelser om doping.
- 4.2.5 Brudd på disse regler kan medføre forføyninger jf. § 1.23.

Del A2

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Klubb

4.3 Klubbavgift

- 4.3.1 Klubbavgift er en kobling som NBF registrerer mellom klubb og forbund.
- 4.3.2 Klubber må hvert år betale den fastsatte klubbavgiften jf. § 1.5.1 for å være tilsluttet NBF, og for å få de rettigheter og plikter det innebærer. Avgiftens størrelse fastsettes av Forbundstinget jf. § 1.17.1 g.
- 4.3.3 Klubbens medlemskap i NBF er først gyldig og regnes fra den dag klubbavgiften er betalt.
- 4.3.4 Skyldig klubbavgift medfører at klubben taper sin rett til å delta i og å arrangere konkurranser som ligaspill, turneringer, mesterskap m.m., samt stemmerett og andre rettigheter på Forbundstinget jf. § 1.5.2. Klubbens medlemmer vil ikke kunne delta i individuelle konkurranser godkjent av NBF. Klubben settes passiv, og alle klubbens lisensierte spillere fristilles automatisk. Fristilte spillere vil da kunne aktivisere lisensen i ny klubb uten overgangsgebyr og karantene.
- 4.3.5 Om en klubb ved en feiltakelse har deltatt i liga- og/eller turneringsspill uten at klubbavgiften er betalt, skal alle klubbens lag fratras oppnådd resultat og poeng. Spillerne beholder sine resultat.

4.4 Medlemskap / konkurranselisens

- 4.4.1 Alle som aksepterer å overholde bowlingklubbens og overordnede idrettsmyndigheters lover og bestemmelser, kan bli tatt opp som medlem. Ingen kan tas opp som medlem av en bowlingklubb uten at de økonomiske forpliktelser til andre bowlingklubber er gjort opp. Medlemskap i bowlingklubben er først gyldig og regnes fra den dag kontingent er betalt, jf. NIF § 10.6. Man kan være medlem i flere klubber samtidig.

Kommentar:

Man kan altså være medlem i flere bowlingklubber samtidig, men man kan ikke delta i lisensiert spill eller ha styreverv i mer enn en klubb innen samme idrett. Man trenger ikke ha lisens for å sitte i styret. Det vil i praksis si at man kan sitte i styret i én klubb, og spille aktivt for en annen. Utfordringen kan oppstå når laget man spiller på, møter et lag i den klubben man har styreverv i.

Kommentar:

Det kan være vanskelig å ha en samlet oversikt over hvem som er reelle medlemmer i klubbene, da det pr dato foreligger flere ulike registreringsystemer innen den organiserte idretten. Problemet er et resultat av at disse ulike medlemslistene ikke er

basert på teknologi som kan «snakke sammen», og derfor blir de ikke synkroniserte automatisk. Følgene blir da gjerne at man må forholde seg til flere medlemslister, som er forskjellige både med hensyn til identiteter og antall medlemmer, og det er vanskelig å vite hvilke som er korrekte, og hvilke som inneholder feil og mangler. Dette er en spesiell utfordring, og krever ekstra oppmerksomhet, i forbindelse med stemmegivning, valgbarhet og valg.

- 4.4.2 Konkurranselisens er en kobling som NBF registrerer mellom spiller og klubb. Man kan bare løse konkurranselisens i 1 – en – klubb om gangen.
- 4.4.3 Dersom en spiller er suspendert av sitt hjemlands forbund, kan vedkommende heller ikke løse konkurranselisens i Norge.
- 4.4.4 Konkurranselisensen er gyldig når personlig lisensavgift er betalt, jf. § 1.5.3. Avgiftens størrelse fastsettes av Forbundstinget, jf. § 1.17.1 g).
- 4.4.5 En spiller med godkjent norsk konkurranselisens kan ikke representere mer enn 2 norske klubber i en og samme sesong, regnet fra 1. juni til 31. mai det påfølgende året.
- 4.4.6 Man kan når som helst i løpet av en sesong melde seg ut av en klubb. Utmelding skal skje skriftlig, jf. NIFs lov § 10-6 1.ledd¹.
- 4.4.7 En klubb kan, jf. NIFs lov § 10-6 2.ledd, frata medlemskapet fra et medlem som etter purring ikke betaler fastsatt medlemskontingent. Medlem som skylder kontingent for to år taper automatisk sitt medlemskap i klubben og skal strykes fra klubbens medlemsliste.

Kommentar:

En spiller som er strøket fra medlemslistene i en klubb p.g.a. skyldig medlemskontingent, kan ikke få konkurranselisens i annen klubb. Dette er sikret med en egen status i databasen.

- 4.4.8 Utmelding etter §§ 4.4.6 og 4.4.7 medfører at spilleren blir fristilt dersom han har aktiv konkurranselisens knyttet til klubben, jf. § 4.6.2.
- 4.4.9 Ved flytting til annen krets, kan det gis dispensasjon i forhold til å representere mer enn 2 norske klubber i løpet av sesongen.

4.5 Startberettigelse

- 4.5.1 For å kunne delta i NBF-godkjente turneringer jf. §§ 4.19 og 4.20, må en spiller ha gyldig konkurranselisens i et forbund tilsluttet World Bowling, med forbehold om begrensninger jf. § 4.19.
- 4.5.2 Dersom en spiller er norsk statsborger bosatt i Norge, må spilleren ha konkurranselisens utstedt av NBF.
- 4.5.3 Spillere med lisens både i NBF og annet forbund tilsluttet World Bowling, må spille på sin norske konkurranselisens ved individuelt spill i turneringer i Norge.
- 4.5.4 Ved lagspill utenom det landet vedkommende er bosatt i, kan utøveren selv bestemme hvilken klubb han vil spille for. I Norge må spilleren spille for sin norske klubb dersom denne deltar.

¹ Bruk av e-post regnes også som skriftlig.

4.6 Fristilling, utmelding, overgang

- 4.6.1 Fristilling vil si at man opphever koblingen mellom spiller og klubb jf. § 4.4.2. Overgang vil si at man fristiller og oppretter ny kobling til en klubb innen 12 måneder. Overgang trenger ikke å innebære utmelding/innmelding av klubb. Dersom spilleren allerede er medlem av to klubber er det bare en flytting av konkurranselisensen.
- 4.6.2 En spiller kan når som helst i løpet av en sesong fristille konkurranselisensen sin. Dette innebærer at man ikke er spilleberettiget før man har aktivert konkurranselisensen igjen jf. § 4.5.1.
- 4.6.3 Dersom en fristilt spiller aktiverer konkurranselisensen i ny klubb innen 12 måneder etter sist aktivt spill, skal det betales overgangsgebyr, unntatt for U-11, U-13 og Junior.
- 4.6.4 Etter 3 –tre– sesonger uten aktivt spill, vil NBF automatisk fristille konkurranselisensen. Dette innebærer at ny aktivering blir å betrakte som nyinnmelding.
- 4.6.5 Ved fristilling gjelder følgende bestemmelser:
- Fristilling kan kun foretas av klubben det fristilles fra, dog kan ingen spillere fristille seg selv, selv om de ellers har fullmakt til det for klubben.
 - Fristillingen kan foretas på nettet (elektronisk signatur) eller på standard skjema.

Kommentar:

Dette skjemaet finnes på nettet under linken:

<http://www.bowling.no/dokumenter/skjemaer/>

- Signaturen er en bekreftelse på at det ikke foreligger heftelser og/eller uoppgjorte saker overfor spilleren, jf. NIFs lov § 10-6, og at spilleren står fritt til å koble lisensen til en annen klubb.

Kommentar:

Det er viktig at man får innført en bestemmelse med krav om 2 underskrifter på fristillingsskjemaet, slik at f.eks. en med signaturrett ikke kan melde seg ut selv, for på den måten å forsøke å unndra seg forpliktelser, av økonomisk eller annen karakter, uten å ha gjort opp seg.

- Ved fristilling i perioden fra og med 1. juni til og med 31. januar utløses 1 –en– måneders karantene før lisensen kan aktiveres. Karantenetiden regnes fra den dagen spilleren blir fristilt fra gammel klubb. Overgangsgebyret må være betalt senest dagen før en spiller skal spille for sin nye klubb
 - Spiller som ikke har hatt registrert spill de siste 12 måneder ilegges ikke karantene.
 - Ved fristilling i perioden fra og med 1. februar til og med 31. mai kan lisens tidligst gjøres gyldig ved neste sesongstart 1. juni.
 - De aldersbestemte klassene U-11 og U-13 er fritatt for karantene jf. §§ 4.6.5 d og f, og Idrettens barnerettigheter.
 - Den aldersbestemte klassen Junior er fritatt for karantene jf. §§ 4.6.5 d og f.
 - Spiller som aktiverer lisens i den klubben spilleren sist hadde aktiv lisens i, er fritatt for karantene etter pkt d og f.
- 4.6.6 Forbundstinget fastsetter størrelsen på overgangsgebyret.

4.7 Søking av spillere

- 4.7.1 Klubber som ønsker å trekke til seg spillere fra andre klubber, må på *forhånd* skriftlig orientere de aktuelle spilleres klubber om dette.

4.8 Aldersbestemte klasser

- 4.8.1 Spillere tilhørende NBF gjennom en av NBFs tilsluttede klubber eller lag, og som søker konkurranselisens i NBF, inndeles i forhold til den fortløpende aldersstigen i følgende aldersbestemte klasser for den aktuelle sesongen:
- Barn U-11** spillere fra det året de fyller 6 år, til og med det året de fyller 10 år jf. § 4.12.
 - Barn U-13** spillere fra det året de fyller 11 år, til og med det året de fyller 12 år jf. § 4.13.
 - Junior** spillere fra det året de fyller 13 år, og som ikke har fylt/fyller 18 år før 1. september, jf. § **Error! Reference source not found.**
 - Senior** spillere som er fylt 18 år 1. september i sesongen, og under 67 år ved sesongstart 1. juni.
 - Pensjonist** spillere som er over 67 år ved sesongstart 1. juni.

Kommentar:

Når det gjelder **aldersbestemte** klasser, har vi ingen offisiell klasse som heter "pensjonist". Den dukker imidlertid opp i enkelte turneringer, og det er opp til den enkelte arrangør hvordan man setter grensene. Det enkleste kan være å si at det gjelder alle med lisenskort som er merket med klasse "P", og bruke en gitt alder som minimum, f.eks. 62 år. I andre sammenhenger kan klassen knyttes til hele "honnør"-begrepet, som vil si at man ikke setter krav til minimumsalder, men kun krever at man har NAV-kort.

- 4.8.2 NBF har i tillegg til klasseinndeling basert på den fortløpende aldersstigen jf. § 4.8.1, også vedtatt følgende aldersbestemte klasser som benyttes i forbindelse med norgesmesterskap:
- U-21** spillere som er fylt 18 år 1. september i sesongen, og under 21 år ved sesongstart 1. juni. Denne aldersbestemte klassen benyttes i NM Ungdom jf. § 6.14.1 a.
 - U-26** spillere som er over 21 år og under 26 år ved sesongstart 1. juni. Denne aldersbestemte klassen benyttes i NM Ungdom jf. § 6.14.1 b.
 - Veteran NM har egen klasseinndeling jf. § 6.24.2.
- 4.8.3 Arrangører kan fritt velge andre klasseinndelinger i sine turneringer enn de aldersbestemte klassene jf. §§ 4.8.1-2 eller rankingklasser jf. § 4.9.2, men da må disse defineres tydelig på innbydelsen og plakaten jf. § **Error! Reference source not found.**

4.9 Rankingklasser

- 4.9.1 Alle spillere får tildelt rankingklasse etter første tilgjengelig ranking etter hhv 31. desember og 31. mai. Dette gjelder spillere både med og uten plassering på rankinglisten. Det som ligger til grunn for fastsettelsen av rankingklasse, er basert på oppnådde resultater fra spill godkjent av NBF i løpet av hele sesongen, samt innmeldt utenlandsspill jf. § 4.9.10. Ut fra dette blir spilleren plassert i rankingklasse i henhold til tabellen i § **Error! Reference source not found.**

Kommentar:

"Ranking" har nå erstattet "snitt" i lovteksten (stort sett).
MEN:
Hva med snitt? Skal vi, bør vi, må vi ha det med fortsatt??
Det er fremdeles helt nødvendig i forbindelse med prosenthandikap...
- men hva så..?

- 4.9.2 Inndelingen skjer etter følgende grenser:
Rankingklasse A - ranking fra og med 1850

- Rankingklasse B - ranking fra og med 1550 opp til 1850
- Rankingklasse C - ranking fra og med 1350 opp til 1550
- Rankingklasse D - ranking fra og med 1250 opp til 1350
- Rankingklasse E - ranking fra og med 1150 opp til 1250
- Rankingklasse F - ranking under 1150
- Rankingklasse G - alle Barn U-11

- 4.9.3 Ved første gangs lisensiering får norske og utenlandske spillere med unntak av de som omfattes av bestemmelsene jf. §§ 4.9.5 og 4.9.9-10, lisens etter følgende inndeling:
 Juniorer og U-13 tildeles rankingklasse F
 Øvrige damer tildeles rankingklasse E
 Øvrige herrer tildeles rankingklasse D

Kommentar:

U-13 skal starte i klasse F selv om de har spilt, og dermed fått registrert resultat og ranking som U-11-spiller.

- 4.9.4 Spillere som deltar i turneringer som varer så lenge at de i løpet av perioden skifter aldersbestemt klasse, skal i hele turneringen delta i den klassen de tilhørte ved turneringens første dag.
- 4.9.5 Spillere som søker norsk konkurranselisens, og har spilt tidligere, får startranking ut fra siste tilgjengelige 12-mnd snitt for vedkommende. Hvis offisiell snittliste ikke kan fremskaffes, får vedkommende spiller ranking tilsvarende grense for rankingklasse A. Sammenheng mellom snitt og ranking baseres på snitt og ranking til alle spillerne med mer enn 40 serier forrige sesong på første rankingliste etter sesongskifte.
- 4.9.6 Spillere som gjeninntre etter en eller flere sesonger avbrekk, gis ranking og rankingklasse basert på sin siste ranking, jf. §§ 4.9.1-2.
- 4.9.7 Utenlandske spillere som starter i norske turneringer jf. § 4.5, starter i den rankingklassen snittet/ranking for vedkommende spiller tilsier, eventuelt den rankingklassen vedkommende har i sitt hjemland.
- 4.9.8 Utenlandske spillere som ikke kan dokumentere sitt snitt/ranking eller rankingklasse, starter i høyeste rankingklasse.
- 4.9.9 De enkelte klubber er ansvarlig for at deres spillere blir registrert i riktig rankingklasse iht. punktene over. Dersom en spiller på grunn av feil opplysninger fra klubben blir registrert i feil rankingklasse, ilegges klubben en bot på kr. 200,- pr. feilregistrerte spiller. Boten innkreves av NBF.
- 4.9.10 Spillere på Team-Norge/landslag får registrert alt approbert spill i utenlandske turneringer. Spill i ETBF-turneringer med norsk lisens blir automatisk registrert. Øvrige spillere som ønsker å få registrert spill ved deltakelse på norsk lisens i andre utenlandske turneringer som er godkjent av det landets forbund/ETBF/ World Bowling, kan gjøre dette ved å melde fra til Forbundskontoret på forhånd og før utreise fra Norge. Det må spesifiseres hvilke turneringer det gjelder. Kopier av spilleskjema eller resultatliste skal sendes Forbundskontoret innen 5 dager etter sist anmeldte turneringsstart. Den enkelte spiller er selv ansvarlig for, eller må forsikre seg om, at varsling og rapportering av eget spill blir gjort.

Det vil verken bli registret pinnefall eller antall serier hvis resultatene ikke er innsendt innen tidsfristen.

Representasjonsspill - kretslag/bylag/landslag - registreres på vanlig måte.

Unnlater man å sende inn resultater fra innmeldte spilte turneringer, vil det medføre forføyninger jf. § 4.27.6, eventuelt § 1.9 og NIFs kapittel 11 – Straffebestemmelser.

- 4.9.11 I godkjente turneringer hvor det er satt opp klasse både for aktive og bedriftsspillere, skal spiller/-e som har kvalifisert seg til finale i begge klasser spille finale i aktiv klasse dersom de arrangeres samtidig.

4.10 Handikap

Handikap gis på bakgrunn av rankingklasse eller snitt.

- 4.10.1 Arrangør kan velge mellom følgende handikapsystem for junior, damer og herrer:

System A: 0 – 3 – 6 – 9 – 12 – 15

System B: 0 – 5 – 10 – 15 – 20 – 25

System C: 0 – 3 – 7 – 12 – 20 – 30

System D: 50 % av differansen mellom eget snitt og 200

System E: 60 % av differansen mellom eget snitt og 210

Kommentar:

*Etter vedtak på Forbundstinget 2011 er det **ikke lenger noen inndeling av klasser basert på snitt** i regelverket! Men man må allikevel må opprettholde snitt, slik at man kan beregne %-handikap jf. system D og E. Snittlister er derfor fortsatt tilgjengelig på bowling.no.*

- 4.10.2 Ved beregning av handikap for system A-C, benyttes rankingklassene jf. § 4.9.2.

- 4.10.3 Ved beregning av %-handikap for system D/E:

- benyttes det registrerte NBF-snittet som foreligger sist av registreringsdatoene 31.05 eller 31.12.
- avrundes handikape ned til nærmeste hele tall pr. serie.
- benyttes ikke negativt handikap.
- gis det maks 40 pinner per serie.

Kommentar:

Dette vil i praksis si at A-spillere og B-spillere som har 200 eller mer i snitt, vil få 0 i handikap når system D brukes, siden det ikke kan gis negativt handikap. I system E vil det bli tilsvarende for A-spillere som har 210 eller mer i snitt.

Kommentar:

Vær obs på hkp i forhold til ranking!!

Skal vi bruke system A-B-C, brukes den fastsatte klasseinndelingen jf. § 4.9.2.

Det står arrangør fritt å heller bruke sist tilgjengelige ranking ved klasseinndeling i turneringer, f.eks. basert på ranking ved det tidspunktet turneringens første pulje starter, evt ved påmeldingstidspunktet dersom man melder seg på etter at turneringen har startet. Dette må varsles på innbydelsen/plakaten.

Hva med %-hkp? → Kanskje bør %-handikap fjernes fordi det forutsetter at vi beholder snittføring, noe Tinget 2011 vedtok å fase ut!

Inntil man finner en formel/kode for beregning av referanseverdier i forhold til ranking, tilsvarende det vi i dag har ved bruk av snitt, bør ikke prosenthandikap være noe alternativ!!

Arrangør kan allikevel stå fritt i å velge det jf. § 4.23.2-4.

- 4.10.4 Dersom en arrangør velger et annet handikapsystem enn de som er nevnt i § 4.10.1, må dette gjøres kjent i innbydelsen/plakaten og eventuelt i bestemmelsene for vedkommende konkurranse, jf. §§ 4.23.2 e og 4.23.1.

- 4.10.5 Ny spiller uten tidligere registrert snitt får %-handikap beregnet ut fra høyeste snitt i den rankingklassen spilleren er tildelt som ny. Nye spillere som på bakgrunn av tidligere registrert snitt er plassert i høyere rankingklasse enn rankingklassen jf. § 4.9.3, får handikap basert på det rankingen som ligger til grunn for fastsettelsen av rankingklassen.

Kommentar:

Hva med en spiller som ikke har noe snitt fra før? – skal han da få 0 i hkp helt fram til jul, eller ??? Endring av § 4.10.2 til bruk av sist tilgjengelig snitt, gjør det enklere å få rett hkp, selv om arrangøren får mer jobb med å finne rett hkp.

Man kan faktisk lett se for seg: Om bruken av snitt opphører, vil bruk av %-handikap falle bort.

- 4.10.6 I turneringer der det ikke gis handikap basert på rankingklasse eller snitt, skal damer/jenter ha minimum 8 pinner per serie i handikap dersom de spiller i en felles klasse med herrer/gutter. Dette må fremgå av plakaten/innbydelsen jf. § 4.23.2.e.

Del A3

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Spiller: Barn og junior

Kommentar:

Oppdatert på forbudstinget 2017.

4.11 Barneidrett

- 4.11.1 Med barneidrett menes idrettsaktiviteter for barn til og med det året de fyller 12 år. Idrettens barnerettigheter setter barnas behov i sentrum, og uttrykker de verdiene som skal ligge til grunn for barneidretten i Norge. Alle medlemmer og klubber tilsluttet NBF er forpliktet til å forholde seg til NIFs «Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett»² som definert i §§ 4.11.2-7.
- 4.11.2 Idrettens barnerettigheter gjelder for alle barn, uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres kjønn, etniske bakgrunn, livssyn, seksuelle orientering, vekt/fysiske utvikling og funksjonshemning.
- 4.11.3 NBF følger NIFs bestemmelser om barneidrett, som regulerer konkurransemulighetene for barn, og er absolutte;
- Barn kan fra det året de fyller 6 år delta i lokale konkurranser og idrettsarrangement, først og fremst i egen klubb. Det skal ikke benyttes resultatlistor, rangeringer etc., men det oppfordres til individuelle tilbakemeldinger. Lik premie til alle.
 - Barn kan fra det året de fyller 9 år delta i regionale konkurranser og idrettsarrangement. Det skal ikke benyttes resultatlistor, rangeringer etc., men det oppfordres til individuelle tilbakemeldinger. Lik premie til alle.
 - Barn kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne (dvs ikke krav til kvalifisering) konkurranser og idrettsarrangement i Norge, Norden og Barentsregionen. Det kan benyttes resultatlistor, tabeller og rangeringer, dersom dette er formålstjenlig. Alle skal ha premie, men de kan differensieres.
 - Barn fra nordiske land og Barentsregionen kan fra det året de fyller 11 år delta på konkurranser og i idrettsarrangementer i Norge.
 - NBF kan gi egne regler som utdyper bestemmelsen innenfor rammen av sin idretts egenart, herunder definere lokale og regionale konkurranser i §§ 4.11.3 a og b, og i særlige tilfeller gjøre unntak fra §§ 4.11.3 c og d³. Reglene skal godkjennes av Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt⁴.
 - Barn til og med det året de fyller 12 år kan ikke delta i mesterskap NM, EM og VM, og tilsvarende nasjonale og internasjonale mesterskap/cuper.
 - Alle barn skal få premie i et idrettsarrangement dersom premiering skjer.

² «Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett» baserer seg på FNs barnekonvensjon, og ble første gang behandlet og vedtatt på Idrettstinget 2007. Revidert av Idrettstinget 2015. Direkte lenke til NIFs nettsider om barneidrett, som til enhver tid vil være oppdaterte på gjeldende bestemmelser: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/>

³ Skal kun gis hvis det ikke finnes konkurransetilbud i «rimelig» avstand i Norge. Ikke fordi man skal øke «valgmulighetene»

⁴ NIFs administrasjon er delegert myndighet fra Idrettsstyret. Godkjennes for to år av gangen. Ordningen skal evalueres før idrettstinget 2019 for å se at intensjonen blir ivaretatt.

- 4.11.4 Særidrettslag som organiserer barneidrett skal oppnevne en person, tillitsvalgt eller ansatt, som er ansvarlig for Barneidretten.⁵
- 4.11.5 Ved på brudd på NIFs barneidrettsbestemmelser, kan NBF ilegge bøter til klubber og til å frata spillere retten til å delta i konkurranser, jf. NIFs lov § 11-2. Ved gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelsene, skal saken anmeldes til NIFs domsutvalg.⁶
- 4.11.6 Alle idrettslag i Norge er pålagt å kreve inn politiattest fra alle som utfører oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemning.⁷

Kommentar:

Viktig også å legge merke til at NIF har skjerpet kravene om at «Alle idrettslag i Norge er pålagt å kreve inn politiattest fra alle som utfører oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemning». Mer om politiattest for idrettslag finnes på nett:

<https://www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/politiattest/>

NIF anbefaler idrettslag å innhente ny politiattest minst hvert tredje år, eller når vedkommende får en ny rolle i idrettslaget.

- 4.11.7 Alle barn som er medlem av lag tilsluttet NIF, eller som deltar i organisert aktivitet i klubbens regi, er forsikret gjennom Gjensidige barneidrettsforsikring.⁸
- ## 4.12 Barn U-11
- 4.12.1 Den aldersbestemte klassen Barn U-11 gjelder for utøvere fra det året de fyller 6 år, til og med det året de fyller 10 år.
- 4.12.2 Spillere i den aldersbestemte klassen Barn U-11 kan delta i konkurranser etter følgende bestemmelser:
- Fra det året de fyller 6 år og til og med det året de fyller 8 år, kan barn jf. § **Error! Reference source not found.** a delta i lokale konkurranser og idrettsarrangement først og fremst i egen klubb. Med lokale konkurranser menes de som finner sted i egen kommune.
 - Fra det året de fyller 9 år og til og med det året de fyller 10 år, kan barn jf. § **Error! Reference source not found.** b også delta i regionale konkurranser og idrettsarrangementer. Med regionale konkurranser menes de som finner sted i de samme regionene som brukes ved oppsettet av landsligaens 3. divisjon.
- 4.12.3 I turneringer skal Barn U-11 spille i én felles klasse.
- 4.12.4 I klassen Barn U-11 skal det ikke benyttes resultatlister, tabeller, snitt eller annen form for rangering. Dersom det er premiering i turneringen, skal alle deltakerne i klassen premieres.

Kommentar:

I motsetning til spillere i klassen U-13, som jf. § 4.13.6 kan delta i Juniorklassen dersom er egne klasser både for Barn U-13 og Junior i samme turnering, gjelder ikke dette U-11.

⁵ Beskrivelse av hva det betyr å være barneidrettsansvarlig i klubben, står på NIFs nettsider om barneidrett: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/barneidrett/>

⁶ Gjelder ikke barn under 15 år.

⁷ Se mer på NIFs nettside; <https://www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/politiattest/>

⁸ Les mer om Gjensidiges Barneidrettsforsikring her; <https://www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/forsikring/>

- 4.12.5 I klassen Barn U-11 er det ikke tillatt med gjenstart.
- 4.12.6 Spillere i den aldersbestemte klassen Barn U-11 som melder overgang til en annen klubb, kan delta for ny klubb straks overgangen er registrert.

4.13 Barn U-13

- 4.13.1 Den aldersbestemte klassen Barn U-13 gjelder for utøvere fra 1. januar det året de fyller 11 år, til og med 31. desember det året de fyller 12 år.
- 4.13.2 Spillere i den aldersbestemte klassen Barn U-13 kan delta i regionale og åpne nasjonale og internasjonale turneringer jf. § 4.11.3.c-d, samt i laveste divisjon i landsligaen jf. § 5.11.4. Med regionale konkurranser menes de som finner sted i de samme regionene som brukes ved oppsettet av landsligaens 3. divisjon. Ut over dette kan ikke Barn U-13 delta i konkurranser sammen med voksne, der det er startlister, rangering og premiering⁹.
- 4.13.3 I turneringer skal Barn U-13 spille i én felles klasse.
- 4.13.4 I klassen Barn U-13 kan det benyttes resultatlister, tabeller, snitt og annen form for rangering dersom dette er formålstjenlig. Dersom det er premiering i turneringen, skal alle deltakerne i klasse Barn U-13 premieres.
- 4.13.5 I klassen Barn U-13 er det ikke tillatt med gjenstart.
- 4.13.6 Barn U-13 kan, dersom det er egne klasser både for Barn U-13 og Junior i samme turnering, kun delta i én klasse.
- 4.13.7 Spillere i den aldersbestemte klassen Barn U-13 kan ikke delta i NM, EM eller VM jf. § 4.11.4 f.
- 4.13.8 Spillere i den aldersbestemte klassen Barn U-13 som melder overgang til en annen klubb, kan delta for ny klubb straks overgangen er registrert.

4.14 Junior

- 4.14.1 Utøvere spiller i den aldersbestemte klassen Junior fra 1. januar det året de fyller 13 år, til sesongstart det året de fyller 18 år dersom det skjer før 1. september. Dersom en spiller fyller 18 år 1. september eller senere på året, spiller vedkommende i Juniorklassen frem til sesongslutt 31. mai neste år.
- 4.14.2 Juniorer kan delta i NM, EM og VM, jf. § 4.11.3 f.
- 4.14.3 Juniorspillere jenter og gutter deles inn i samme klasser som senior damer og herrer jf. § 4.9.2.
- 4.14.4 I turneringer hvor det er juniorklasse/-r, skal denne/disse bruke et av NBFs definerte handikapsystem jf. § 4.10.1.
- 4.14.5 Junior kan, dersom det er egne klasser for Junior og Senior i samme turnering, kun delta i én klasse.

⁹ Jf. NIFs "Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett – Begrunnelser, kommentarer, case og noen utdyppninger" side 6.

Del A4

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Anlegg og utstyr

4.15 Godkjenning av anlegg

- 4.15.1 Alle anlegg i Norge som det arrangeres godkjente konkurranser i, må være godkjent av NBFs Tekniske komité. Nye haller skal være godkjent av Teknisk komité før godkjent spill kan finne sted.
- 4.15.2 Beviset på at banene er godkjent fylles ut av Teknisk komité, og skal oppbevares/henges opp i hallen. Godkjenningen har en gyldighet på 2 år.
- 4.15.3 NBFs Teknisk komité har i godkjenningsperioden full adgang til å foreta tekniske kontroller. Disse kontrollene skal være innenfor de rammer og bestemmelser World Bowling/USBC har for godkjenning av bowlinghaller til godkjente bowlingarrangementer. Bowlingkretsen og de klubbene som har hallen som hjemmehall skal ha beskjed dersom hallen underkjennes. De prosedyrer NBFs Teknisk komité følger ved slike kontroller, skal være kjent for halleier.
- 4.15.4 Forbundsstyret kan, dersom hallen ikke er godkjent, gi midlertidig dispensasjon fra § 4.15.1.

Kommentar:

Det er verdt å merke seg at FS har vedtatt å ikke gi dispensasjoner

- 4.15.5 Kostnadene ved godkjenningen belastes den enkelte halleier etter retningslinjer fastsatt av NBFs Teknisk komité og godkjent av forbundsstyret.

4.16 Personlig utstyr regulert av World Bowling/USBC

- 4.16.1 Alt personlig utstyr som benyttes ved godkjent spill, skal være i samsvar med World Bowlings (kapittel 4.11 o.a.) og USBCs regelverk.

Kommentar:

*Skjemaet " Spillerens registrerings skjema for egne bowlingkuler" finnes pr dato ikke på NBFs nettsider under vignetten «Skjemaer» :
<http://www.bowling.no/dokumenter/skjemaer/>
Derfor står dette dokumentet fortsatt i kapittel B7? Lovkomitéen mener det bør tas inn i skjema listen som ligger på NBFs nettsider?*

- 4.16.2 Hvis utstyret ikke tilfredsstillter World Bowlings/USBCs krav, vil dette medføre diskvalifikasjon, tap av pinnefall e.l. i den aktuelle konkurranse, jf. §§ 2.10.4, 2.11.2, 3.27, 3.28. Ved lagspill vil dette også medføre tap av spillerens pinnefall for laget.
- 4.16.3 Uten forutgående varsel kan det foretas kontroll av alt personlig utstyr under godkjente arrangementer.

4.16.4 Det er kun turneringslederen i den aktuelle konkurransen og/eller Teknisk komité, som kan ta initiativ til en kontroll som nevnt overfor.

4.17 Klubbdrakt

4.17.1 Definisjon av klubbdrakt:

- a) Godkjent klubbdrakt skal bestå av overdel og underdel.
- b) Godkjent spilletrøye er å betrakte som overdel. Overtrekksjakke kan ikke benyttes som dette.
- c) Overdel skal være lik for begge kjønn.
- d) Underdel for herrer kan være dressbukse, "bilbukse", slacks e.l. uten legg- eller lårlommer, ren, strøket/presset og i ellers god forfatning.
- e) Underdel for damer kan være bukse etter samme beskrivelse som for herrer, eller alternativt skjørt/bukseskjørt/piratbukse/shorts.

Kommentar:

Det er viktig at også underdel blir definert med form og farge som en del av klubbdrakten – og den må være med på bildet av klubbdrakten! Etter hvert er det ikke bare golfbukser som har vist litt spenstighet i valg av farger og mønster. Det norske landslaget har satt i gang en ny trend innen curlingsporten, og nå har også enkelte miljø innenfor bowlingmiljøet fått lyst til å utfordre de gamle tradisjonene. Pr. dato ligger det ingen begrensninger i dagens lovverk som hindrer innføring av fargerike og mønstrete bukser. Forutsetningen er som ellers, at de må meldes inn på vanlig måte, og godkjennes.

- f) Overtrekksbukse, jeans/dongeri, fritidsbukse, joggebukse, tights etc. er ikke å betrakte som del av godkjent spilleantrekk uansett kjønn.

4.17.2 Overdelene som tilfredsstillende følger følgende krav ansees som like:

- a) draktene har samme farge
- b) identisk klubblogo/-tekst
- c) lik armlengde
- d) samme type kraveløsning

4.17.3 En klubb kan registrere inntil to forskjellige klubbdrakter.

4.17.4 Klubbnavn skal være tydelig skrevet på spillerdraktens rygg. Klubbnavn og eventuell logo skal være det/de dominerende element/elementene på klubbdraktens rygg.

Kommentar:

*Skjemaet "Registrering av spilledrakt" ligger på NBFs nettsider under vignetten «Skjemaer»: <http://www.bowling.no/dokumenter/skjemaer/>
Drakter (inkl underdel) kan også registreres ved hjelp av digitale bilder som sendes NBFs forbundskontor.*

4.17.5 Alle klubber tilhørende NBF er pliktig til å registrere sine klubbdrakter: overdel og underdel. Registreringen av klubbdrakt skal skje ved innsending av bilde til NBF. Endring av drakter skal også meddeles NBFs forbundskontor.

4.17.6 Forbundskontoret plikter å legge ut reviderte oversikter over klubbdrakter på NBFs nettsider ved hver oppdatering.

Kommentar:

*Denne oversikten er svært mangelfull, spesielt med tanke på underdel. Svært få klubber har pr. dato fått registrert komplette spilledrakter med foto.
OBS: Gokstad BK er et hederlig unntak!*

- 4.17.7 I alle godkjente turneringer og norske mesterskap er det påbudt med klubbdrakt, evt. teamdrakt jf. § 4.17.12¹⁰. I lagspill skal alle bruke klubbdrakt jf. § 4.17.11.
- 4.17.8 Forbundstinget fastsetter boten for ikke å stille i godkjent spilleantrekk i konkurranser I ligaspill kan et hjemmelag kun ilegges én bot for samme forseelse pr. dag.
I ligaspill kan et bortelag kun ilegges én bot for samme forseelse pr. serierunde.
I en konkurranse kan arrangøren kun ilegge en spiller én bot for samme forseelse pr. dag.
- 4.17.9 Spillere som ikke stiller i reglementert klubbdrakt, evt. teamdrakt jf. § 4.17.13, i individuelt spill i godkjente bowlingarrangementer, skal av arrangør ilegges bot. Boten settes til kr. 200,- for vanlige turneringer og kr. 500,- for mesterskap og World Cup-kvalifiseringsturneringer. Spilleren hefter selv for boten. Boten må være betalt evt. forpliktende avtale om betaling med betalingsfrist må foreligge før spilleren kan starte spillet. Klubben står ansvarlig for sine medlemmer overfor arrangøren, og har det overordnede ansvaret for at boten blir betalt. Boten tilfaller arrangøren.
- 4.17.10 Dersom en spiller møter til konkurranse uten godkjent spilledrakt, skal turneringsleder eller lignende, forvise seg om at spilleren kan stille i annen akseptabel bekledning, fortrinnsvis en nøytral, ensfarget overdel og benklær i god forfatning. Dersom bekledningen kan godtas, innkasseres boten, og spilleren får delta i konkurransen. Dersom den ikke kan godtas, skal spilleren ilegges startnekt. Bot vil ikke bli innkrevd. Evt. innbetalt startavgift for puljer som ennå ikke er startet, blir ikke refundert.
- 4.17.11 Ved lagspill (trios eller flere) er lagleder ansvarlig for at laget stiller i likt antrekk. Dog kan damer på lag for herre/mixlag spille i annen godkjent underdel, forutsatt at alle damer stiller med likt antrekk. Lag som ikke følger dette pålegget, skal av arrangør ilegges bot. Boten settes til kr. 400,- pr. lag i lokale og regionale konkurranser og landsligaen unntatt elitedivisjonene, og kr 600,- pr. lag for nasjonale mesterskap, Norgesmesterskap, elitedivisjonene i landsligaen og World Cup-kvalifiseringsturneringer. Klubben hefter selv for boten, som må være betalt før laget skal starte spillet, ev. at forpliktende avtale om betaling med betalingsfrist må foreligge. Boten tilfaller arrangøren.

Kommentar:

For å bevise at ureglementert spilledrakt blir benyttet under konkurranse, kan man med fordel ta bilde som fotodokumentasjon.

4.17.12 Draktbestemmelser for NBFs offisielle team:

- a) Gjeldende teamdrakter bestående av overdel og underdel, skal være offentliggjort på NBFs nettsider.

Kommentar:

Hvor finner vi egentlig denne oversikten over teamdrakter?

- b) I norske mesterskap og turneringer som arrangeres av NBF skal teamdrakter benyttes.
- c) I andre turneringer kan teamspillere benytte teamdrakt dersom klubben tillater/ønsker det.
- d) Klubbens navn kan påføres teamdrakten uten kostnader for NBF.

¹⁰ En utenlandsk spiller kan spille i egen spilleskjorte.

4.18 Personlig utstyr

- 4.18.1 Personlig utstyr ut over det som er hjemlet i § 4.16.1 og som er tillatt, men ikke pålagt å bruke, eller som kan brukes i overensstemmelse med eller med tillatelse fra turneringsleder, er: håndleddstøtte, mage-/nyrebelte, hårklemmer/-strikk, ankelstøtte, knebeskytter, spesialinnretninger for handikappede (rampe, egnet rullestol etc.).

Kommentar:

Dette handler om personlig utstyr som er tillatt, men ikke pålagt å bruke, eller som kan brukes i overensstemmelse med eller med tillatelse fra turneringsleder.

Del A5

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Turnering

4.19 Turneringskategorier

Alle NBF godkjente turneringer må tilhøre en av følgende kategorier, jf. ETBF 8.2 etc.:

4.19.1 World Bowling turnering.

- c) Dersom turneringen inviterer spillere utenfor Europasonen.
- d) Krever godkjenning av ETBF og World Bowling.
- e) Krav til - og prosedyre for godkjenning av turneringen er gitt av World Bowlings lov.

4.19.2 ETBF turnering.

- a) Dersom turneringen inviterer spillere fra Europasonen.
- b) Krever godkjenning av ETBF.
- c) Krav til - og prosedyre for godkjenning av turneringen er gitt av ETBFs lov.

Kommentar:

NB: ETBF-turneringer kan ofte ha andre/egne bestemmelser.

4.19.3 Nasjonal åpen turnering.

- a) Dersom turneringen inviterer spillere fra Norge, og er åpen for spillere fra inntil 3 land i europasonen.
- b) Turneringen må være offentliggjort i terminlista på NBFs webside.

4.19.4 Nasjonal turnering.

- a) Dersom turneringen inviterer spillere bare fra Norge.

4.19.5 Kretsturnering.

- a) Dersom turneringen inviterer spillere bare fra kretsen

4.19.6 Invitasjonsturnering.

- a) Dersom turneringen kun er åpen for spesielt inviterte enkeltpillere, lag e.l.

4.20 Turneringstyper

4.20.1 Turneringene deles inn i følgende typer:

- a) Mesterskap – Tilleggsregler i kapittel 6.
- b) World-Cup kvalifiseringer – Tilleggsregler i § 4.20.2.
- c) Helgeturneringer – Tilleggsregler i § 4.20.3.
- d) Hverdagscup – Tilleggsregler i § 4.20.4.

4.20.2 World-Cup kvalifiseringer

Følger eget World-Cup reglement som fastsettes av FS for hver sesong. Dette skal offentliggjøres på bowling.no.

4.20.3 Helgeturnering

- a) En helgeturnering er en turnering der det spilles fredag, lørdag og/eller søndag.
- b) Helgeturneringer kan maksimalt vare i tre -3- måneder.

4.20.4 "Hverdagscup"

- a) En cup er en turnering som består av flere delturneringer; cuprunder, og som avsluttes med finalespill og/eller samlet sluttpremierung. En cup er ikke å betrakte som en gjenstartsturnering og det stilles derfor ikke krav om finalespill.
- b) De som ønsker å arrangere en cup må søke om dette på lik linje som andre turneringer, jf. § 4.22.1. Det skal utarbeides eget turneringsreglement inkludert premiebestemmelser for hver enkelt cup. Disse skal legges ved søknaden og må gjøres kjent jf. § 4.23.1.
- c) En cuprunde regnes ikke som en turnering, men er en delturnering uten finalespill der alle puljene skal være satt opp på forhånd, og spilles i løpet av en uke. For hver cuprunde skal det betales en arrangøravgift jf. § 4.24.1, og hver enkelt spiller skal betale turneringsavgift, jf. § 4.24.5. Hver enkelt cuprunde settes opp i terminlisten som gjøres kjent på nettet.
- d) I en cuprunde skal det:
 - Kun spilles på hverdag; mandag til torsdag.
 - Spilles kun én runde pr. uke.
 - Spilles kun én start pr. deltaker pr. runde.
- e) For at en pulje skal kunne avvikles i en hverdagsturnering, må det være minimum 4 påmeldte spillere, alternativt 3 påmeldte spillere og 1 sparring.
- f) Dersom det arrangeres finalerunde til slutt og denne settes opp i terminlisten som eget arrangement, og gjøres kjent på nettet, skal det betales en arrangøravgift, jf. § 4.24.1, og hver enkelt spiller skal betale turneringsavgift, jf. § 4.24.5.
- g) Det skal være premierung i hver enkelt cuprunde, men den er fritatt for kravene om minsteverdi på premiene og 1/8-dels premierung. Arrangøren velger selv omfanget i antall og størrelse på denne premierungen, men dette må fremgå i innbydelsen / plakaten og bestemmelsene for cupen, jf. § 4.23. Disse premiene kommer i tillegg til sluttpremierungen, jf. § 4.20.4 h.
- h) En cup skal ha en sluttpremierung jf. § 9.5, basert på antall unike deltakere samlet sett i alle rundene.

4.21 Godkjenning

4.21.1 For å bli godkjent som arrangør forutsettes det at alle forpliktelser og fordringer etter tidligere turneringer er oppgjort. Godkjennelse kan nektes på tidspunkt som NBF holder av til andre formål.

Kommentar:

Norgesmesterskap og andre mesterskap har egne bestemmelser om hvem som kan stå som arrangør, se §§ 6.3 og 7.2.

4.21.2 Turnering får bare arrangeres når godkjennelse fra NBF foreligger.

4.21.3 Bestemmelser om barneidrett, jf. § 4.11, skal følges i de aldersbestemte klassene Barn U-11 og Barn U-13.

- 4.21.4 a) Dersom en turnering har egen juniorklasse, skal startavgiften i denne klassen ikke overstige 2/3 av tilsvarende startavgift i seniorklassen.
- b) Dersom en juniorspiller velger å delta i en annen klasse som de er spilleberettiget til, selv om det er egen juniorklasse i turneringen, skal spilleren betale startavgift og følge bestemmelsene fastsatt for den valgte klassen.
- c) Dersom en turnering ikke har egen juniorklasse, skal juniorspillere, uavhengig av hvilken klasse de stiller i, betale max 2/3 av tilsvarende kostnader for seniorklassen.

4.22 Terminfesting

- 4.22.1 Klubbene søker om å arrangere turneringer på fastsatt NBF-skjema innenfor frister og retningslinjer som mottas fra forbundskontoret. Søknadene sendes til bowlingkretsen.
- 4.22.2 Kretsene plikter å avholde terminlistemøter med klubbene før de godkjenner og videresender forslag til terminliste for kretsen. På terminlistemøtet skal kretsene bestrebe seg på at det ikke arrangeres flere turneringer i samme tidsrom innen egen krets, dersom det ikke er i samråd med, eller som samkjøring mellom arrangørene.
- 4.22.3 Kretsene pålegges å sende inn kretsvisе terminlister for sesongen til NBF. NBF sammenstiller og godkjenner disse jf. § 4.21.1.
- 4.22.4 Resultatene fra terminfestede turneringer registreres ved Forbundskontoret, med unntak av Bakers-turneringer.
- 4.22.5 For å få godkjent turneringer utover de som står på terminlisten, må søknad sendes NBF via bowlingkrets for eventuell godkjennelse *senest 4 uker* før turneringen skal avholdes. Søknaden må være begrunnet.
- 4.22.6 Før det kan søkes NBF om flytting av en allerede godkjent turnering til ny dato eller ny hall, må arrangør få klarsignal fra implisert(e) hall(er) og implisert bowlingkrets.
- 4.22.7 Beslutning om arrangører av turneringer for World Cup-kvalifisering offentliggjøres innen utgangen av mai måned.

4.23 Innbydelse

- 4.23.1 Innbydelse/plakat til turnering bør være offentliggjort/utsendt *senest 10 dager* før første turneringsdag. Dette kan gjøres ved oppslag, direkte overlevering, adressert sending, på klubbens egne nettsider, turneringens side på NBFs nettsider o.l. Dersom total mengde relevant informasjon som er knyttet til arrangementet overgår det som er mulig å få med i invitasjonen eller på plakaten, skal det utarbeides egne turneringsbestemmelser. Disse skal offentliggjøres sammen med innbydelsen/plakaten.
- 4.23.2 I innbydelsen og på plakaten skal det minimum opplyses om:
 - a) turneringens navn
 - b) spillested
 - c) antall serier og spilleform, jf. § 2.2.
 - d) påmelding – hvordan og evt. påmeldingsfrist.
 - e) turneringsform; herunder klasseinndeling, handicap-/bonussystem, gjenstart, finalespill etc.
 - f) dato og tidspunkt for puljer
 - g) startavgift og premiering
 - h) turneringsleder
 - i) arrangør
- 4.23.3 Det må også framgå tydelig av innbydelse/plakat dersom det er særlige bestemmelser som gjelder arrangementet i forhold til de generelle bestemmelsene. Det kan være;
 - a) turneringens kategori jf. § 4.19 og /eller type jf. § 4.20.
 - b) siste frist for påmelding jf. § 4.31.4.
 - c) annen fastsatt frist for oppmøte jf. § 4.31.5.
 - d) antall spillere per bane jf. § 4.25.8.
 - e) lagsammensetning jf. § 4.25.5.
 - f) frekvens på preparering jf. § 4.25.14.
 - g) forbehold om puljeendringer jf. § 4.25.11.
 - h) prosedyrer ved likhet jf. § 4.34.
 - i) gjennomføring av stegfinale jf. § 4.39.6.

- j) begrensninger i antall kuler som kan medbringes til konkurranseområdet jf. § 4.26.12.
- k) antall ganger kjeglene kan resettes av/for en spiller i hver serie, pulje eller lignende jf. § 2.5.1.
- l) evt. annet

Kommentar

Alle endringer i forhold til standard bestemmelser for turneringer, må være kjent for spillerne FØR turneringen starter. MÅ stå på plakater/innbydelse.

4.24 Avgifter

- 4.24.1 Det betales en arrangørgift på kr 150,- til NBF for å stå i den landsomfattende terminlisten.
- 4.24.2 Ved avlysning av turnering mindre enn 1 -en- måned før arrangementet skulle ha startet skal det betales dobbel arrangørgift kr. 300,- til NBF.
- 4.24.3 Kretsen må informeres om avlysning senest 1 -en- uke før arrangementet skulle ha startet.
- 4.24.4 Arrangørgift jf. §§ 4.24.1-2 og turneringsavgift jf. § 4.24.5 forfaller til betaling 7 -sju- dager etter at arrangementet er avsluttet eller avlyst. Arrangører som ikke har betalt skyldige avgifter eller eventuelle bøter, fratras retten til å arrangere nye turneringer inntil avgift/bot er betalt.
- 4.24.5 Det betales en turneringsavgift på kr 30,- til NBF for hver start i alle individuelle turneringer godkjent av NBF, med unntak av spillere som stiller i egen juniorklasse. Denne avgiften innkalkuleres i startavgiften. Denne avgiften innkreves ikke i NBFs divisjonsspill, lokalt ligaspill, Bakers-turneringer, kretskamper og nasjonale eller internasjonale bykamper.
- 4.24.6 Ved approbert lagspill, f.eks. norgesmesterskap, kretsmesterskap etc., skal det betales en turneringsavgift på kr 30, - til NBF for hver spiller som har deltatt. Det skal ikke betales avgift for ubenyttet spiller. Denne avgiften innkalkuleres i startavgiften.
- 4.24.7 1/3-del av turneringsavgiftene jf. §§ 4.24.5-6 går til generelt breddearbeid innen NBF. 2/3-del av turneringsavgiftene benyttes, i tillegg til ordinære bevilgninger fra NBF, til tiltak som ellers ville blitt vanskelig å gjennomføre. Beløpet betales inn til NBFs ordinære konto og fordeles bokføringsmessig på 3 forskjellige poster. Dette for at man til enhver tid kan vite hvor mye som finnes, og hvor mye som kan benyttes.
 - a) **Post 1 - Toppbowling junior**
¼ del benyttes som ekstra tilskudd i forbindelse med samlinger, gjerne som et samarbeid mellom aktivitetsansvarlige og kurs-/utviklingsansvarlige.
 - b) **Post 2 – Junior**
¼ del benyttes til tiltak for "grasrota", f. eks. støtte til juniorsamlinger og oppsøkende virksomhet. Midlene benyttes i et samarbeid som nevnt i punktet foran.
 - c) **Post 3 – Rekruttering**
½ -part benyttes til rekrutteringstiltak.

4.25 Forberedelse

- 4.25.1 I NBF-godkjente konkurranser bør banefordelingen trekkes.

- 4.25.2 I lagkonkurranser uten inndeling i aldersbestemte klasser, rankingklasser eller andre klasseinndelinger jf. § 4.8.3 som er til hinder, kan alle lisensierte spillere benyttes på laget, med unntak av begrensninger for barn jf. §§ 4.12-13.
- 4.25.3 I lagkonkurranser med inndeling i aldersbestemte klasser, kan spiller i yngre aldersbestemt klasse benyttes på lag i eldre aldersbestemt klasse, med unntak av begrensninger for barn jf. §§ 4.12-13.¹¹
Individuelt konkurrerer imidlertid vedkommende i den aldersbestemte klassen vedkommende tilhører i henhold til sin lisens.
- 4.25.4 I lagkonkurranser med inndeling i rankingklasser, kan spiller i lavere rankingklasse benyttes på lag i høyere rankingklasse, med unntak av begrensninger for barn jf. §§ 4.12-13. Individuelt konkurrerer imidlertid en slik spiller i den rankingklassen vedkommende tilhører i henhold til sin lisens.
- 4.25.5 Ved lagturneringer for nominerte lag, må spillerne tilhøre samme klubb og spille samtidig, se dog § 4.25.5. Laget må nomineres før prøvespillet starter. Nominert reserve kan ved lagspill settes inn ved start av ny serie.
- 4.25.6 I noen lagturneringer, nasjonale eller internasjonale, kan det være tillatt med lag sammensatt av spillere fra forskjellige klubber; "booster-team". Om det er anledning til å stille med denne type lagsammensetning, må det klart fremkomme i innbydelse og på plakat, jf. § 4.23.3.
- 4.25.7 Lagleder må påføres spilleskjema/protokoll samtidig med nominering av lag, og er derfor underlagt samme bestemmelser som spillerne ute på banen. Et lag kan kun stille med 1 - en- lagleder i spilleområdet. Lagleder kan ikke gå opp på ansatsen under spillets gang.

Kommentar

Det er fremdeles ingen rubrikk for lagleder på samleskjemaet for ligaspillet, men det får vi tro blir med på neste revisjon av skjema. Spillende lagleder må naturligvis ha anledning til å kunne gå opp på ansatsen...

- 4.25.8 Klubber har rett til å sette inn ny spiller for nominert/-e spiller/-e som ikke har innfunnet seg til fastsatt starttid, men kun ved starten på en serie. Dette gjelder lagturneringer som ikke er utslagsturneringer. I utslagsturneringer kan ny spiller kun settes inn i innledende runde. Med utslagsturnering menes turnering hvor innledende rundes resultat er avgjørende for deltakelse i de videre runder; - f.eks. semifinale og finale. Som ny spiller kan ikke benyttes spiller/-e som allerede har deltatt i samme turnering. Innsatt spiller kan ikke byttes ut med den opprinnelige spiller dersom denne skulle innfinne seg etter at laget har startet ordinært spill.
- 4.25.9 Dersom det i innbydelsen til turneringen ikke er opplyst noe annet, skal spillerne starte to på hver bane.

Kommentar:

Dersom det er ulikt antall deltakere i en turnering, eller man får flere påmeldte enn antall baner i utgangspunktet tilsier, kan man ha flere spillere på hver bane. Det må varsles om at det kan være ulikt antall spillere pr. bane i turneringen. Det skal imidlertid – hvis mulig – være likt antall i samme pulje!

Dersom det blir flere enn 2 pr. bane, er det viktig å huske på at prøvespilltiden økes, jf. § 4.27.3 b.

Om man som arrangør er usikker; kan man f.eks. gardere seg ved å varsle på plakaten jf. § 4.23.3 om at det kan være max 3 spillere pr bane.

¹¹ Dog gjelder ikke dette veteran, som har egne bestemmelser jf. § 6.24.5.
I junior dobbel kan man stille med mix-lag, som da skal spille i gutteklassen jf. § .

- 4.25.10 Turneringsarrangør anbefales å sette inn "sparring" (erstatningsspiller) i tilfelle påmeldt spiller ikke innfinner seg til start. "Sparring" kan benyttes ved ulikt antall spillere i en pulje. Spillere som har spilt sparring kan ikke senere delta i turneringen. Dersom "sparring" ikke settes inn, skal den uteblitte spillers partner starte alene på banen. Turneringslederen må passe på at vedkommende spiller i takt med spillerne på den nærmeste banen.
- 4.25.11 I turnering med europeisk spillestil, skal ikke to påfølgende serier spilles på samme bane.
- 4.25.12 For å kunne spille i en turnering, må man spille i arrangørens på forhånd oppsatte puljer. Dog kan arrangøren, av hensyn til spillere som ellers ikke ville ha fått anledning til å delta i turneringen, sette opp ekstrapulje - eksempelvis hverdagspulje. Ekstrapulje skal kunngjøres minst 24 timer før puljestart, og det må være minst 4 deltakere.
- 4.25.13 For at en pulje skal kunne avvikles i en helge- eller hverdagsturnering, må det være minimum 4 påmeldte spillere, alternativt 3 påmeldte spillere og 1 sparring.
- 4.25.14 I en turnering på 4 serier eller mer, kan en deltaker ikke spille på færre enn 4 baner. I haller med 6 baner eller færre kan kravet fravikes.
- 4.25.15 Banene skal vaskes og oljes før hver puljestart, med følgende unntak; I turneringer med 8 serier eller færre, skal banene *minst* behandles etter hver annen pulje, dersom det spilles mer enn 2 puljer samme dag.
- 4.25.16 Dersom en bane bryter sammen og ikke lar seg reparere innen rimelig tid under en konkurranse, kan spillet flyttes over til en annen bane. Dersom feilen oppstår etter førsteslaget i en rute, skal den kjegleoppstillingen som evt. står igjen, settes opp på den nye banen og andreslaget tas der. Dersom det ikke finnes reservebane, kan spillet flyttes over til en bane som tidligere er benyttet eller vil bli brukt av de berørte spillere. Dersom de må vente mer enn 15 minutter før de kan fortsette spillet har spillerne krav på 1 prøverute hver. Dersom de må vente mer enn 30 minutter har de krav på nytt prøvespill, jf. § 4.28.3.b Se også § 4.26.4.

Kommentar:

I del B4 – Endring av banefordeling, finnes tips og forslag til hvordan man kan endre banefordelingen på grunn av banefeil

Del A6 Arrangement

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Arrangementet

4.26 Bestemmelser for konkurranseområdet

4.26.1 Med konkurranseområde forstås:

- a) Baner og ansats.
- b) Gulvplass og sitteplass for spillere og skrivere.
- c) Øvrig gulvplass bakover til nærmeste beliggende faste publikumsplass, eller til naturlig skille mellom spillere og publikum.

Kommentar:

OBS: Nye bestemmelser med nye soneinndelinger er under utarbeidelse fra World Bowling.

4.26.2 Kun funksjonærer og de som står oppført på spilleskjema som spillere eller lagleder, gis tillatelse til å oppholde seg i konkurranseområdet. Alle disse er derved også underlagt gjeldende regelverk fra første til siste slag.

Kommentar:

I de tilfeller at en handikappet spiller må ha med seg ledsager, må denne ha samme rettigheter og plikter som de andre.

4.26.3 Før en spiller får forlate konkurranseområdet mens spillet pågår, må tillatelse fra puljeleder/turneringsleder innhentes.

4.26.4 Dersom det på grunn av baneklikk, venting for spill på ny bane eller ved andre årsaker oppstår en pause av noen varighet for en eller flere spillere, kan de det angår gis tillatelse til å trekke seg tilbake til publikumsseksjonen. Tillatelse må *først* innhentes hos puljeleder/turneringsleder, i motsatt fall gjelder §§ 4.26.1 og 3. Se også § 4.25.15.

4.26.5 All bruk av rusmidler og/eller tobakksprodukter, er forbudt for alle som omfattes av bestemmelsene i § 4.26.2. Likeledes er det ikke tillatt å være påvirket av rusmidler, jf. §§ 4.25.3-4.

4.26.6 Det er ikke tillatt å spise mens man befinner seg innenfor konkurranseområdet, med unntak av frukt, grønnsaker og sjokolade. Eventuelt drikke må plasseres lengst bak i konkurranseområdet.

Kommentar:

Dette gjør at man kan spise mens man er spiller. Man kan bare ikke gjøre det i konkurranseområdet. Her er det viktig at turnerings-/puljeleder legger til rette for at de med diabetes som trenger mat, om det av praktiske grunner er nødvendig, kan få anledning til å spise i konkurranseområdet, dog på en slik måte at det ikke er til sjenanse for resten av spillerne og at det ikke forsinker spillet.

4.26.7 Skjer en overtredelse iht. §§ 4.26.5 - 6 under spill i en serie i individuelt spill eller lagspill, blir vedkommende diskvalifisert og resultatet strykes.

4.26.8 Ansatsen må ikke tilsmusses, jf. § 2.11.

4.26.9 Vask og polering av kuler under spill, kan foretas jf. § 2.10.1.

I forbindelse med godkjent prøvespill, mellom puljer, samt mellom segmenter i et finalespill, kan man:

- a) endre en kules overflate.
- b) bruke kjemikalier som står på USBCs liste over godkjente produkter under avsnittet «Approved before/after certified Competition»¹².

4.26.10 Kjemikalier som står på USBCs liste «Non-Approved Cleaners and Polishes»¹³ skal ikke brukes under noen omstendigheter.

4.26.11 Overtredelse av bestemmelsene i §§ 2.10.1 og 4.26.9, ved at det spilles med en kule som er ulovlig vasket/manipulert, har det til følge at:

- a) Første overtredelse medfører tapt pinnefall i den aktuelle ruten.
- b) Andre overtredelse medfører tapt pinnefall i den aktuelle serien.
- c) Tredje overtredelse medfører tapt pinnefall i den aktuelle pulje og utestengelse for resten av turneringen/kampen.

4.26.12 Hver spiller kan ha maksimum 6 -seks- kuler i konkurranseområdet under godkjent spill, herunder prøvespill jf. § 4.28.3.b. Arrangør av turnering kan selv velge å sette ytterligere begrensninger i antall kuler i konkurranseområdet. Det kan være aktuelt ved større turneringer, turneringer i haller med begrenset areal i konkurranseområdet e.l. Det må i så fall gjøres kjent i invitasjonen/på plakaten jf. § 4.23.3 j.

Kommentar:

Når det gjelder mobiltelefoner og andre elektroniske/digitale medier, er det pr. dato ingen regler i NBFs regelverk som forbyr noen å ha med slike inn i konkurranseområdet. Men det forutsettes at de enten slås av eller settes på lydløs. For ordens skyld anbefales at puljeleder opplyser om dette i forbindelse med åpning/velkomst til de enkelte puljene jf. punkt 1.7 i kursheftets del B.

4.27 Arrangør – plikter og ansvar

Arrangører av turneringer i bowling pålegges følgende:

4.27.1 Følge den oppsatte terminliste for sesongen, som er basert på forutsetninger gitt jf. §§ 4.21 og 4.22.

4.27.2 Utlyse turneringen jf. § 4.23.

4.27.3 Oppnevne turneringsleder. Både turneringsleder og puljeledere må ha gjennomgått og bestått NBFs turneringslederkurs.

Kommentar:

I del B1 – Praktisk gjennomføring, finnes nyttige eksempler for i "Prosesen i gjennomføring av en turnering" (B1.6).

4.27.4 Å sette opp start-/puljelister for samtlige spillere straks etter påmeldingsfristens utløp, jf. §§ 4.25.1, 4.25.8, 4.25.11 m.m.

¹² USBCs liste over godkjente midler finnes her:

http://usbcongress.http.internapcdn.net/usbcongress/bowl/equipandspecs/pdfs/Approved_cleaner_polish.pdf >>
"Approved before/after certified Competition" (side 7-9 av 9)

¹³ USBCs liste over **ikke** godkjente midler finnes her:

http://usbcongress.http.internapcdn.net/usbcongress/bowl/equipandspecs/pdfs/Non_approved_cleaner_polish.pdf >>
"Non approved ever" (side 1 av 1)

Kommentar:

I del B1– praktisk gjennomføring, finnes et eksempel på momenter som bør være med ved åpningen av en pulje i en turnering (B1.7).

4.27.5 Påse at premiene er i samsvar med Premiebestemmelsene jf. § 9.5.1

Kommentar:

*I gjenstartturneringer skal det deles ut premier til minst 1/6 av deltakerne i hver klasse. I øvrige turneringer skal det deles ut premie til minst 1/8 av deltakerne i hver klasse. Disse premiers laveste pris skal i verdi ikke ligge under startavgiftens kostende. Verdien på premier utover dette er uavhengig av startavgiften. Minimum 20 prosent av startavgiften skal gå til premier. Eventuelle rabatter ved premiekjøp disponeres av arrangør. "Hverdagscuper" er unntatt fra disse bestemmelsene, se § 4.20
I klassene U-11 og U-13 er det ingen minimumskrav om verdi på premier.*

Spillere og arrangører som bryter bestemmelsene, kan idømmes straff, jf. NIFs lov § 11.5.

4.27.6 Påse at resultatliste blir sendt NBF innen 3 dager etter avsluttet turnering. Klubber som ikke overholder denne tidsfristen, vil av NBF bli ilagt en straffeavgift på kr 250,-.

4.27.7 Dersom det ikke benyttes resultatservice på web, må resultatlistene sendes deltakende klubber og deres respektive kretser innen 3 dager etter avsluttet turnering.

4.27.8 I de turneringer hvor norske rekorder kan settes, må prosedyren følges jf. Kapittel 8.

Kommentar:

Skjema for:

- Anmeldelse av norsk rekord*
- Anmeldelse av en spillers første oppnådde 300-serie*

ligger på NBFs nettsider under vignetten "Skjemaer":

<http://www.bowling.no/dokumenter/skjemaer/>

4.27.9 Resultater fra alle godkjente arrangement skal føres på NBFs standard resultatlistene, eller på lister ved bruk av data hvor følgende opplysninger skal framgå (fortrinnsvis i denne rekkefølge):

- a) plassering
- b) spillers lisens
- c) antall serier
- d) rent pinnefall
- e) handikap
- f) total pinnefall
- g) spillers navn
- h) spillers klubb

4.27.10 Arrangør av følgende turneringer/ mesterskap er pålagt å opprette jury jf. § 11.1:

- a) World Bowling turnering jf. § **Error! Reference source not found.**
- b) Norgesmesterskap jf. kapittel 6.

4.27.11 Det står arrangør fritt å benytte jury i andre arrangementer enn de som er nevnt over. I de arrangementer hvor det benyttes jury, gjelder bestemmelsene i kapittel 11.

4.28 Turneringsleder

4.28.1 For å bli godkjent som turneringsleder, må man ha gjennomgått og bestått prøven til NBFs turneringslederkurs.

4.28.2 Autorisasjon av turneringsledere gjelder for en periode på 4 år. Fornyet autorisasjon oppnås etter gjennomgang av oppfriskningskurs.

4.28.3 Turneringsledere pålegges å:

- a) påse at den automatiske overtrampskontrollen anvendes.

Kommentar:

Dersom overtrampen ikke virker, så slå den av!!

- b) påse at alle deltakere i godkjente arrangement får prøvespill før start:

1 – 2 spillere pr bane	5 minutter prøvespill
3 – 4 spillere pr bane	10 minutter prøvespill
5 spillere eller mer pr bane	15 minutter prøvespill

Hver spiller skal være sikret 4 kjegeoppsett på banen ved europeisk spillestil, og 2 kjegeoppsett på hver bane ved amerikansk spillestil

Kommentar:

OBS: I vedtaket på Tinget 2013 ble det vedtatt prøvespill på min 10 minutter for ligaspill. Dette medfører ingen endringer i forhold til turneringer. Det forblir uforandret!

Kommentar:

Husk, prøvespillet skal skje før starttidspunkt for puljen. Turneringsleder må påse at prøvespillet går innenfor oppsatt tidsrom, og evt godkjenne at den/de siste rute/-ne spilles etter utgått tid. Om prøvespillet først starter ved starttidspunktet for puljen, så bør dette varsles i turneringsinformasjonen/på plakaten jf. § 4.23.3.

NB: Hvis det er spilleren selv som er treg, så bortfaller kravet.

- c) påse at puljeleder er til stede i konkurranseområdet under hele puljen.
d) påse at NBFs regelverk overholdes.
e) behandle klager jf. § 2.9.4 innen tidsfrister jf. § 2.12.2.
f) rapportere alle ureglementerte hendelser som har medført straff/sanksjoner, eller som kan medføre videre sanksjoner, til klubb, kretsstyre eller forbundsstyret/NBF jf. §§ 2.4.1, 2.10.1, 4.16.2, 4.17, 4.35.1, 4.36.2-4, kapittel 10 etc.

4.29 Skriver/protokollfører

4.29.1 Skrivere skal plasseres slik at de kan se kjegeoppsettet.

4.29.2 Skriver/protokollfører pålegges å:

- a) føre skjemaene i samsvar med Spillereglene jf. § 2.1.
b) påse at den enkelte spiller undertegner sitt eget skjema og leverer det til turneringsledelsen.

4.29.3 Hver enkelt spiller/lagleder har ansvaret for å kontrollere sine egne spilleskjema, og må underrette turneringsarrangør om eventuelle feil. Dette må gjøres innen 1 time etter avsluttet spill, jf. § 2.12.

4.29.4 Turneringsansvarlig kan innen 1 time etter avsluttet spill rette åpenbare feil dersom det kan kontrolleres mot spilleskjema og evt. datautskrift. Spilleren skal varsles om endringen, jf. § 2.12.

4.30 Digitale spilleskjema

4.30.1 Hver enkelt spiller/lagleder har ansvaret for å kontrollere sine egne digitale spilleskjema, og må underrette turneringsarrangør om eventuelle feil. Dette må gjøres innen 1 time etter avsluttet spill, jf. § 2.12.

Kommentar:

Kan man ikke få digitale spilleskjema fra hallen, skal det skrives.

4.30.2 Turneringsansvarlig kan innen 1 time etter avsluttet spill rette åpenbare feil dersom det kan kontrolleres mot datautskrift. Spilleren skal varsles om endringen, jf. § 2.12.

Del A7

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Spillet

4.31 Påmelding/oppmøte

- 4.31.1 Dersom en spiller blir forhindret i å møte til start til fastsatt tid, kan spilleren av arrangøren gis tillatelse til å starte i en senere pulje dersom ledig plass forefinnes, og turneringen ikke blir forsinket.
- 4.31.2 Det står spilleren fritt om han ved for sen ankomst til puljen ønsker å starte i turneringen f.o.m. den rute som skal påbegynnes når spilleren er klar til å starte. Denne retten bortfaller dersom reserve er satt inn, jf. § 4.31.5.
- 4.31.3 Dersom det oppstår tvil om hvilken rute det gjelder, skal turneringslederen bestemme dette. En slik for sent ankommet spiller får bare spille og godskrevet seg resultatet av det antall ruter og serier som gjenstår ved spillerens start i turneringen. Innrapportert resultat til NBF skal dog bare inneholde de seriene som er spilt i sin helhet.

Kommentar:

Det er egne regler for finalespill, se § 4.33.3

Kommentar:

*Resultatet på alt som er spilt kan brukes i resultatlisten, men ikke i den offisielle listen til NBF. Der skal det kun registreres **fullførte** serier.*

- 4.31.4 Påmelding til turnering er bindende dersom den ikke er trukket tilbake før påmeldingsfristens utløp. Spiller som ikke møter til den turnering han er påmeldt, skal betale den fastsatte startavgift til arrangøren. Klubbene er ansvarlige for sine medlemmer overfor arrangører av turneringer for at skyldig startavgift blir betalt. Ved innsetting av reserve betales startavgiften av denne.

Kommentar:

For å ha forutsigbarhet og å kunne sette krav til de som er påmeldte, kan arrangøren sette en avmeldingsfrist for evt fritak for startavgift. Dette gjelder spesielt dersom turneringen går over lengre tid, og påmeldingen skjer fortløpende.

- 4.31.5 Spillere skal være registrert i hallen eller ha gitt beskjed om forsinket ankomst til arrangør minimum 30 minutter før ordinær starttid. Arrangør kan fastsette andre tidsfrister for oppmøte, men da må det fremgå av plakaten/ innbydelsen. Spillere som eventuelt står på venteliste, kan settes inn etter at forannevnte frist er gått ut.

4.32 Gjenstart

- 4.32.1 Gjenstart (restart/reentry) er tillatt i turneringer med finalespill. I turneringer med gjenstart må dette komme fram av innbydelsen jf. § 4.23.2.
- 4.32.2 Spillere som spiller gjenstart, får alt spill registrert hos NBF, men får kun en plassering i turneringen.

- 4.32.3 Arrangøren bestemmer selv hvor mange gjenstarter en spiller kan ha, og hvor mange vedkommende til enhver tid kan være påmeldt med. Dette må fremgå av plakaten jf. § 4.23.2.e. Dersom det ikke er oppgitt på plakaten er det ubegrenset antall gjenstarter, men man kan bare stå påmeldt i 2 -to- uspilte puljer.
- 4.32.4 Spilleren hefter for startavgiften dersom avmeldingen skjer etter fristen på 30 minutter¹⁴ før puljestart.
- 4.32.5 Ved finalespill i turneringer der det er gjenstart, tas ikke total pinnefall fra innledende med til finalespill. Ved turneringer uten gjenstart skal arrangøren opplyse om total pinnefall fra innledende skal tas med til finalespill ved innbydelse til turneringen.

4.33 Finaledeltakelse

- 4.33.1 Dersom en spiller sier ifra *før start* at vedkommende ikke ønsker å delta i videre spill hvis vedkommende klarer kvalifiseringsgrensen, vil vedkommende bli rangert best av de som ikke går videre og ny spiller går inn på sluttspillplass. Denne bestemmelsen gjelder ikke for Norgesmesterskap, jf. § 6.8.2.
- 4.33.2 Spillerne er selv ansvarlige for å skaffe rede på eventuelt avansement til videre spill i turnering/ mesterskap/ arrangement.
- 4.33.3 Dersom en spiller som er kvalifisert for videre spill uteblir¹⁵, skal det ikke settes inn ny spiller som erstatter for denne, og spilleren vil bli rangert sist¹⁶ av de som spiller turneringen. Spilleren ilegges total startnekt for all deltakelse i registrert bowlingspill resten av den aktuelle dagen, og inntil kl 11:00 påfølgende dag. Turneringsleder må rapportere startnekt til NBF umiddelbart, jf. § 4.28.3.e. Videre spill betyr i denne sammenheng nye runder som er forbeholdt spillere som har kvalifisert seg for å gå videre.

Kommentar:

*En spiller som har sagt fra seg finaleplassen i henhold til pkt 1 er **ikke** kvalifisert jf. § 4.32.1, og rammes altså ikke av dette. Kvalifisert spiller som uteblir, rangeres sist av alle som deltar, og får selvfølgelig ikke premie.*

- 4.33.4 Unntak fra 4.33.3 kan gis dersom en spiller av turneringsleder får aksept¹⁷ for hvorfor vedkommende ikke kan/kunne møte til start i finalespillet. Spilleren blir da rangert sist i finalespillet og kan motta eventuell premie knyttet til denne plasseringen.
- 4.33.5 Dersom en spiller som er kvalifisert til PP-finale eller matchplay ikke stiller opp, vinner motstander kampen, men må spille den for å få resultatet godkjent.
- 4.33.6 Ved stegfinaler skal alle finalistene være registrert møtt i hallen, eller ha avtalt annet tidspunkt for ankomst til arrangør, før første stegfinale starter. Dersom en kvalifisert spiller ikke møter opp til fastsatt tid, vinner motstander kampen, men må spille den for å få resultatet godkjent.

4.34 Kåring av vinner

- 4.34.1 Om ikke annet er bestemt, jf. § 4.23.3, er vinneren ved konkurransens slutt den som har den høyeste totale pinnefall inklusive eventuelt handikap og bonus. Rangeringen videre avgjøres av total pinnefall sortert synkende.

¹⁴ Arrangøren kan sette en annen frist, jf. § 4.23.3

¹⁵ En spiller som har sagt fra seg finaleplassen i henhold til pkt 1 er ikke kvalifisert.

¹⁶ Spilleren får da heller ikke premie.

¹⁷ Turneringsleder kan gi aksept ved for eksempel dokumentert akutt sykdom og force majeure.

- 4.34.2 Ved likt total pinnefall, skal rangeringen avgjøres av forutsetninger som nevnt nedenfor i oppsatt rekkefølge.
- a) høyest rangeres den spiller eller det lag som uten bonus/handikap har høyeste pinnefall
 - b) har høyest siste serie uten bonus/handikap.
 - c) har høyest nest siste serie uten bonus/handikap.
 - d) har høyeste serie i videre rekkefølge, om nødvendig helt til første serie.
 - e) Om det ikke er kåret en vinner jf. ledd a) – d) i denne paragraf, foretas loddtrekning.

Kommentar:

Dersom det oppstår tvil om rangering jf. punkt b) i turneringer av typen 3x3 serier, 2x3 serier, 7-serier hvor én serie strykes og at det dermed er kun 6 tellende serier o.l., er det siste spilte tellende serie som gjelder. Tilsvarende gjelder for punktene c) og d).

4.35 Avbrutt spill

- 4.35.1 Dersom en spiller bryter midt i spillet, strykes alt oppnådd resultat i turneringen. Spilleren ilegges total startnekt for all deltakelse i registrert bowlingspill resten av den aktuelle dagen, og inntil kl 11:00 påfølgende dag. Turneringsleder må rapportere startnekt til NBF umiddelbart, jf. § 4.28.3.e.

Kommentar:

Dette gjelder også om man bryter en gjenstart!

- 4.35.2 Dersom det begås brudd på startnekt iht. § 4.35.1, skal spilleren ilegges bot av NBF, samt inndragning av eventuell premie.

Kommentar:

Straffbare forhold som ikke er fulgt opp fra NBFs side innen 1. august påfølgende sesong, er foreldet. Dette er ikke spesifisert i kapittel 13 pr dato, men er aktuelt å ta inn ved neste revisjon.

- 4.35.3 Dersom turneringsleder/puljeleder godkjenner at en spiller bryter midt i spillet, vil spilleren beholde resultatet på de fullførte seriene. Spilleren ilegges startnekt i hht. § 4.35.1.
- 4.35.4 Dersom en spiller under lagspill må bryte på grunn av åpenbar sykdom eller skade i en serie, må dette godkjennes av turneringsleder og/eller laglederne. Spilleren beholder da resultatet på fullførte serier. Ved godkjent forfall, kan ny spiller settes inn umiddelbart. Pinnefall i denne serien registreres for laget. Ellers gjelder bestemmelsene jf. § 4.25.4.

4.36 Irettesettelse

- 4.36.1 Bare turneringsleder og/eller puljeleder har rett til å irettesette spillere under en turnering.

Kommentar:

*Men hva gjør man så i forbindelse med ligaspill?
Inntil videre er det de to laglederne som fungerer som dommere jf. § 5.16.5.*

Sitat fra TULIK-seminaret 2017:

«Mange som har peiling uten å vite i det hele tatt hva de snakker om!!» ☺

4.36.2 Spillere som med vilje gjør overtramp, kaster kulen i rennen, forstyrrer eller forulemper omgivelsene eller på annen måte opptre usportslig, provoserende eller ukorrekt under en kamp/turnering, *kan* av turneringsleder utvises og *må* da forlate konkurranseområdet umiddelbart. Ved lagspill kan eventuell reserve settes inn fra påfølgende serie. Den utviste spiller mister alt pinnefall oppnådd i turneringen. Innsatt reserve protokollføres med pinnefall og serier fra første spilte serie.

4.36.3 Spillere som møter til start påvirket av alkohol eller andre rusmidler, skal av turneringsledelsen nektes å starte i turneringen.

Kommentar:

Turneringsleder/puljeleder eller andre som er ansvarlig for turneringen kan avvise spillere. Det kan være vanskelig å vurdere graden av beruselse, men man må også ta høyde for at personer som ikke er så veldig målbart beruset lenger, men som bærer tydelige preg (lukt, atferd, redusert tilstand e.l.) av nettopp å ha vært det, kan bortvises.

4.36.4 Dersom man etter at spillet har startet oppdager at en spiller er påvirket av alkohol eller andre rusmidler, skal spilleren utelukkes fra resten av turneringen. All oppnådd pinnefall i turneringen strykes.

4.36.5 Turneringslederen skal ved brudd på §§ 4.36.3 og 4.36.4 sende rapport til spillerens klubb og kretsstyret. Ved grovere brudd på disse bestemmelsene, skal det også rapporteres til forbundsstyret/NBF.

Kommentar:

Egentlig burde alle brudd på disse bestemmelsene rapporteres, og ikke bare "grovere" brudd. Og forresten: Hva er "grovt" brudd? I forhold til hva...??

4.36.6 En spiller som i lagspill blir bortvist som følge av bestemmelsene jf. § 4.36.4 kan ikke erstattes av reserve, og laget må fullføre kampen/turneringen med en spiller mindre. Hvis arrangementet består av flere kamper, kan reserve settes inn i neste kamp. Dette kan f.eks. være aktuelt ved kvalifiseringsspill. Den utviste spiller kan ikke settes inn igjen. Ved eventuelt manglende reserve strykes alle kamper laget har spilt, for å unngå urettferdighet overfor 3. part.

4.37 Vikeplikt, spilleplikt etc.

Spillere som er klare til å gå opp på ansatsen for å slå sitt slag, skal ha følgende rettigheter og krav:

4.37.1 De kan forlange "fri bane" overfor spiller som er på vei opp til ansatsen på nærmeste bane til venstre.

4.37.2 De skal vike overfor spiller som er på vei opp på ansatsen eller gjør seg klar til å slå sitt slag på nærmeste bane til høyre.

4.37.3 Spillere skal være klare til å slå sine slag i det øyeblikk det er deres tur, og de skal ikke forsinke sitt tilløp eller slag såfremt nærmestliggende bane på begge sider er klare.

4.37.4 En spiller har 30 sekunder på seg fra det øyeblikket kula fra forrige spiller på banen er tilbake på kulereturen, til kulen slippes av spillerens hånd jf. World Bowling 4.21. Dette gjelder reelt spill uten hindringer. Turneringsleder vil måtte utvise skjønn dersom det skulle inntreffe situasjoner som spilleren ikke kan lastes for.

Kommentar:

Man må imidlertid være klar over, og forholde seg til, at det internasjonalt er vanlig akseptert, og etter hvert også blitt en rutine, at en spiller kan forlange 2 baner ledig på hver side. Dermed kan skikken lett tas med inn/hjem til norsk bowling også. Men vi har klare retningslinjer for vår praksis.

- 4.37.5 Dersom en spiller ikke følger instruksene i § 4.36.1-4, vil det bli definert som "slow-bowling". Det vil medføre en advarsel fra turneringsleder med et hvitt kort ved første tilfelle og en ny advarsel med gult kort ved andre tilfelle. Ingen annen straff gis i tilknytning til disse to advarslene. Ved tredje gangs advarsel for "slow-bowling" og ytterligere tilfeller i en og samme blokk (i utslagsturneringer regnes hvert trinn som egen blokk), skal spilleren bli vist det røde kortet, og straffes med null kjelefall i vedkommende spillerute.

Kommentar:

Eksempler på føring av spilleskjema ved rødt kort (slow-bowling)

Rute	4	5	6	7	8
8	9	*	8	7	
60	70	70	87		

* = rødt kort

Rødt kort ved første kast i 6. rute med spare i foregående

Rute	4	5	6	7	8
8	9	9	*	8	7
60	70	70	87		

* = rødt kort

Rødt kort ved andre kast i 6.rute med spare i foregående (mister bonuspoengene!!)

- 4.37.6 En bowlingserie skal være ferdigspilt innen det tidsrom som anses normalt for vanlig spill, dersom ikke forsinkelsen skyldes banefeil eller andre utenforliggende årsaker. Dersom dette ikke overholdes, skal spilleren eller spillerne først gis en advarsel. Dersom advarselen ikke har den tilsiktede virkning, kan den/de det angår, utelukkes fra resten av turneringen. I så fall registreres oppnådd pinnefall og turneringens/ kampens fullførte serier.

Kommentar:

Tidsforbruk for europeisk spillestil, er beregnet til 20 minutter der det er to spillere på en bane.

Tidsforbruk for amerikansk spillestil, er beregnet til 25 minutter der det er to spillere på en bane.

Del A8

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. Kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Finaleformer

4.38 Retningslinjer for PP-spill

- 4.38.1 I PP-spill, møtes alle de kvalifiserte spillerne/lagene hverandre en og en, over en eller flere serier.
- 4.38.2 Ingen spiller 2 påfølgende serier med start på samme banepar, med unntak av de tilfeller hvor det er bare 4 spillere/lag.
- 4.38.3 Der det er praktisk mulig, bør spillere/lag fra samme klubb spille mot hverandre i første halvdel av PP-spillet
- 4.38.4 Eksempel på poengberegning (andre systemer kan benyttes):
20 matchpoeng for seier
10 matchpoeng for uavgjort
0 matchpoeng for tap
5 bonuspoeng for rent pinnefall 200-249
10 bonuspoeng for rent pinnefall 250-300
- 4.38.5 Ved likt total pinnefall i PP-finalen, skal rangeringen avgjøres av forutsetninger som nevnt nedenfor i oppsatt rekkefølge:
- høyest rangeres den spiller eller det lag som uten bonus/handikap har høyeste pinnefall
 - har høyest siste serie uten bonus/handikap.
 - har høyest nest siste serie uten bonus/handikap.
 - har høyeste serie i videre rekkefølge, om nødvendig helt til første serie.
 - Om det ikke er kåret en vinner jf. ledd a) – d) i denne paragraf, foretas loddtrekning.

Kommentar:

NM - PP-finalene kan spilles med 1 eller 2 spillere på banen – evt forskjellig for kvinner og menn om det er praktisk i hallen.

4.39 Retningslinjer for stegfinale

- 4.39.1 Til stegfinale går de 3-6 beste i de aktuelle klassene. Det må fremgå av innbydelsen hvor mange som går til stegfinale i de respektive klassene. Hvert steg betegnes som en egen kamp jf. § 4.26.9.
- 4.39.2 Det første steget avvikles mellom de to lavest rangerte. Vinneren går videre og møter neste på steget osv. fram til siste steg. På hvert steg spilles en serie.
- 4.39.3 I alle steg kan den høyest rangerte spiller velge hvem som skal starte med en rute på venstre bane. Spilleren som starter som nummer to spiller så en rute på høyre bane, og deretter en rute på venstre bane.

- 4.39.4 Det skal gis 2 prøveruter på hver bane for spillere som kommer inn. Dersom det skiftes banepar, skal det være to prøveruter for begge spillerne.
- 4.39.5 Dersom det spilles to serier i siste steg, kan den som leder etter første serie velge hvem som skal spille først i siste serie. Første rute skal spilles på venstre bane.
- 4.39.6 Det siste steget kan avgjøres på flere måter, og det må fremgå av innbydelsen hvilken form for steg man vil benytte. Dersom ikke annet er opplyst, benyttes pkt a).
- a) Det spilles to serier og det samlede pinnefall av disse to seriene teller som resultat.
 - b) Det spilles to serier, og seieren går til den som vinner serie nummer to.
 - c) Det spilles bare én serie, og den med høyeste pinnefall er vinner.
 - d) Det spilles bare én serie, men dersom den som leder etter kvalifiseringen taper denne serien, kan det spilles en serie til. Man kan da velge om denne andre serien alene avgjør resultatet, eller om det sammenlagte pinnefall av de to seriene skal telle.
- 4.39.7 Ved likhet spilles roll-off jf. 4.41.5 inntil en vinner er kåret.

Kommentar:

I del B1 – arrangement -, finnes skjema for baneoppsett ved stegfinaler (B1.2).

4.40 Retningslinjer for Bakers system

- 4.40.1 Bakers system kan benyttes ved cup-, PP-, eller vanlig seriespill.
- 4.40.2 Det kan spilles med fra 3 til 5 spillere.
Med 3 spillere spiller nr. 1 rute 1-4-7-10,11 og 12, nr. 2 rute 2-5-8. og nr. 3 rute 3-6-9.
Med 4 spillere spiller nr. 1 rute 1-5-9, nr. 2 rute 2-6-10,11 og 12, nr. 3 rute 3-7, og nr. 4 rute 4 og 8.
Med 5 spillere spiller nr. 1 rute 1-6, nr. 2 rute 2-7, nr. 3 rute 3-8, nr. 4 rute 4-9 og nr. 5 rute 5 og 10,11 og 12.
- 4.40.3 **3-mannslag**
Med 3-mannslag vil det være ideelt å spille bolker à 3 serier, for dersom man lar spillerekkefølgen være uendret i alle seriene, får alle spillerne spille sisterute, siden spiller nr. 1 starter i første serie, spiller nr. 2 i andre serie og spiller nr. 3 i tredje serie. Lagene skifter bane etter hver serie (europeisk). Ved cup eller PP spilles alle bolker på samme banepar.
- 4.40.4 **5-mannslag**
Med 5-mannslag kan man spille hvilket antall serier som helst. Med vanlig seriespill spilles europeisk, dvs. lagene bytter bane etter hver serie. Det mest ideelle ved cup eller PP er kamper à 2 eller 4 serier med bytte etter hver serie, og hele kampen spilles på samme banepar.

Kommentar:

NM lag er pr dato eneste tilfellet der lag med fem spillere spiller på samme bane...

- 4.40.5 **Eksempel på poengberegning** (andre systemer kan benyttes)
Ved 2 serier får man 1 poeng pr. serie for seier og 1 poeng for totalen, i alt 3 poeng.
Ved 3 serier får man 1 poeng for seier pr. serie og 1 poeng for totalen, i alt 4 poeng.
Ved likhet i pinnefall blir det deling av poeng, og ½ poeng på hver.
Ved 4 serier kan man ut fra det ovenstående få 5 poeng.
- 4.40.6 Ved cup kan man gjøre som i stegfinale dersom det er likhet mellom lagene; De samme spillerne som spilte siste rute opprinnelig, spiller ett kast med fullt oppsett på samme

bane som de opprinnelig avsluttet på, jf. § 4.39.7 Den som får ned flest kjepler vinner. Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse.

4.41 Retningslinjer for andre finaleformer

4.41.1 Om en arrangør velger andre finaleformer, må det settes opp klare retningslinjer og bestemmelser som gjøres kjent sammen med invitasjon/plakat, jf. §§ 4.23.2-4.23.3.

Eksempler:

4.42.2 Matchplay

- a) Det spilles enkeltkamper spiller mot spiller.
- b) Ved likhet under Matchplay, spilles ett kast på fullt oppsett på samme bane som siste kast i ordinær serie, jf. § 4.41.5. Den som får ned flest kjepler vinner.
- c) Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse.
- d) For hvert nytt oppsett skal det byttes bane.

4.41.3 Karusellfinale

- a) Alle spillere spiller én serie på samme bane/banepar.
- b) Spilleren med laveste pinnefall blir slått ut.
- c) Dersom to eller flere spillere står likt med laveste pinnefall, spilles ett kast på fullt oppsett, jf. § 4.41.5.
- d) Høyest rangerte spiller etter innledende eller mellomspill får velge i hvilken rekkefølge vedkommende skal spille og på hvilken bane. Deretter velger nest beste spiller, tredje beste spiller etc. hvor de vil spille.
- e) Når det står igjen to spillere i karusellfinalen, er det høyest rangert spiller totalt gjennom hele karusellfinalen som får velge hvem som skal spille først i siste karusellrunde.
- f) Når det gjenstår to spillere, spilles det kun en serie hvor spilleren med høyeste pinnefall inkludert eventuelt handikap er vinner av karusellfinalen.

4.41.4 Shoot-out

Variant 1:

- a) Alle spillerne spiller et fastsatt antall førsteslag.
- b) De med flest strike vinner.

Variant 2:

- c) Alle spillerne slår etter tur så mange førsteslag som de trenger, for å oppnå et fastsatt antall strike.
- d) Den som bruker færrest slag for å oppnå det fastsatte antall strike, er vinneren.
- e) Dersom flere spillere bruker like mange slag for å oppnå det fastsatte antall strike, avgjøres seieren ved ett kast på fullt oppsett, jf. § 4.41.5.

4.41.5 Roll-off

- a) Det spilles ett kast med fullt oppsett på samme bane som siste kast i ordinær serie.
- b) Den som får ned flest kjepler vinner.
- c) Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse.
- d) For hvert nytt oppsett skal det byttes bane.

Del A9

TEMA: SPILLEREGLER, jf. Kapittel 2

Disse reglene tilsvarer **Universal Playing Rules** gitt av World Bowling. Disse reglene oppdateres fortløpende av Forbundsstyret og Lovkomiteen når det foreligger endringer.

2.1 Definisjoner

- 2.1.1 En *serie* består av ti ruter. En spiller slår to slag i hver rute dersom det ikke oppnås en strike. I den tiende ruten slås det tre slag dersom det oppnås strike eller spare på de to første slagene.
- 2.1.2 På *spilleskjemaet* er hver rute inndelt i 2 mindre delruter øverst, bortsett fra rute 10 som har 3 delruter. Bortsett fra når det blir strike skrives kjeglefall på det første slaget i øvre venstre delrute. På det andre slaget noteres kjeglefall evt. sparetegn (/), dersom alle slås ned, i øvre høyre delrute. Hvis ingen kjepler blir felt på et slag, markeres det med tegnet for miss (-). Dersom det ikke blir strike eller spare, skal pinnefall etter de to slagene fylles ut med en gang.

Kommentar:

Resultatet av et slag føres på skjemaet ved at hver nedslått kjeple teller 1 pinne. Ved føring av resultat på spillerskjema akkumuleres pinnefallet, dvs. at pinnefallet som er oppnådd i en rute, jf. §§ 2.1.5-11, legges til summen som er oppnådd i tidligere ruter i samme serie.

Eksempler på føring av spillerskjema:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
X	8	/	F	9	X	X	6	3	9	-	Ⓢ	/	7	/	7	/	8
20	30	39	65	84	93	102	119	136	154								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
8	F	6	/	X	X	X	X	8	-	8	/	X	X	X
8	28	58	88	116	134	142	162	192	222					

Kommentar:

Det er viktig når spilleskjema føres manuelt, at tallene skrives slik at det ikke er grunnlag for misforståelse. Sparetegnet må skrives slik at det ikke kan forveksles med et 1-tall.

8	/	8	1		

Husk også at 10-ruten må være fylt ut med **alle** slag, slik som her:

X		8	/	7	/	X
128		145		165		

Ellers blir konsekvensen at:

Dersom det ikke står skrevet noe i siste delrute, regnes det som miss, og siste ekstrakastet vil ikke telle med!! Resultatet blir da:

X		8	/	7	/	
128		145		155		

Datautskrift godkjennes også, men når spilleskjema brukes, skal det fylles ut – og da er det viktig å få med seg resultatet i alle ruter!

Ved lagspill bruker man ofte «merker» for å se hvordan man ligger an. Se eksempel på føring av merker i Del 11.5 – "Merkeberegning"

- 2.1.3 En *strike* vil si at alle kjeplene felles på det første slaget i en rute. Strike markeres med en (X) i øvre venstre delrute. Pinnefall for en strike er 10 pluss antall kjepler som felles på de neste to slagene.

Kommentar:

Utregningen i den ruten der strike oppnås, utsettes derfor til ytterligere to slag er spilt. Ved strike i første slag i rute 10, skal det spilles ytterligere to slag, og samlet resultatet av disse slagene legges sammen og utgjør pinnefallet i 10. rute.

- 2.1.4 To påfølgende strike er en *dobbel*. Pinnefall for den første striken er 20 pluss antall kjepler på slaget som følger etter den andre striken.
- 2.1.5 Tre påfølgende strike er en *trippel*. Pinnefallet for den første striken er 30. I den tiende ruta vil tre påfølgende strike telle 30 totalt. For å oppnå maks pinnefall på 300, må det spilles 12 strike i rekkefølge.
- 2.1.6 En *spare* vil si at de resterende kjeplene etter det første slaget i en rute felles på det andre slaget. Spare markeres med en (/) – diagonal strek fra hjørne til hjørne – i øvre høyre delrute. Pinnefallet for en spare er 10 pluss kjelefall på det neste slaget.

Kommentar:

Uttellingen for en spare er 10 pinner, pluss det antall pinner som blir slått ned på det neste slaget. Utregningen i den ruten der spare oppnås, utsettes derfor til ytterligere ett slag er slått. Ved spare i delrute to i rute 10, skal det spilles ytterligere ett slag, og resultatet av dette slaget legges til og utgjør det totale pinnefallet i ruten.

- 2.1.7 Dersom en spiller ikke får ned alle kjeplene på to slag kalles det en *tomrute*. I en tomrute telles det antall kjepler som har falt etter to slag i ruten. I utregningen blir pinnefallet summen av de to kjelefallene.

- 2.1.8 En *splitt* er et oppsett der de gjenværende kjeplene etter det første slaget ikke inneholder kjele nummer 1 og:
- a) minst en kjele er felt mellom to av de gjenværende kjeplene; f.eks. 7-9 og 3-10.
 - b) minst en kjele er felt foran to eller flere gjenværende kjepler; f.eks. 5-6 og 4-5-7.
- Splitt markeres vanligvis¹⁸ med en sirkel rundt antall kjepler som ble felt på det første slaget
- 2.1.9 *Overtramp* jf. § 2.8 markeres med bokstaven F i den delrute som tilsvarer det slag der overtrampen skjedde, og ingen av de felte kjepler ved dette slaget medregnes.
- 2.1.10 *Kjeglefall* er de kjeplene som faller på hvert enkelt slag, og føres i hver enkelt delrute.
- 2.1.11 *Pinnfall* er en utregnet størrelse. Pinnfall på en serie kan også inneholde handikap og bonus. Benytter «rent pinnfall» når handikap og bonus ikke er inkludert.

2.2 Spilleteyper

- 2.2.1 Spill på to baner (amerikansk)
- a) En serie spilles på to nabobaner.
 - b) Spillerne spiller i fast rekkefølge.
 - c) Ekstraslag i rute 10 spilles på samme bane som det første slaget i denne ruten.
 - d) Dersom det spilles flere serier på samme banepar, skal ny starte på samme bane som man avsluttet forrige serie.
- 2.2.2 Spill på en bane (europeisk)
- a) En serie spilles på en enkelt bane.
 - b) Spillerne spiller i fast rekkefølge alle 10 rutene på samme bane.
- 2.2.3 Turneringsarrangører bestemmer selv hvilken spilleteype som skal benyttes jf. § 4.23.2 c. Det kan benyttes ulik spillestil i innledende og finalespill.¹⁹

Kommentar:

Det er opp til arrangør hvordan spillerne skal forflytte seg til ny bane. Det kan, ved amerikansk spillestil, spilles en eller to serier pr. banepar. Ved europeisk spillestil kan det flyttes for eksempel 3 eller 5 baner, eller høyre bane kan flytte x antall baner til høyre og venstre banepar x antall til venstre. Ingen skal spille flere ganger på samme bane/banepar, dersom dette er mulig. Ved færre baner/ banepar enn antall serier, lar det seg ikke gjøre i praksis. Da er det viktig at man ikke spiller flere serier etter hverandre på samme banepar.

OBS: World-Cup kvalifiseringsturneringer følger eget reglement og skal benytte amerikansk spillestil.

2.3 Gyldig slag – kjeplene teller

- 2.3.1 Et gyldig slag er utført når bowlingkulen har forlatt spillerens hånd/ hender og har passert overtrampslinjen ut på banen.
- 2.3.2 Alle slag teller såfremt slaget ikke erklæres ugyldig jf. § 2.6.
- 2.3.3 Et slag må i sin helhet utføres manuelt jf. § 3.23.1.

¹⁸ På datascore blir det ofte benyttet røde tall for å markere splitt eller hvite tall på rød bunn.

¹⁹ World Cup kvalifiseringsturneringer følger eget reglement og skal benytte amerikansk spillestil.

- 2.3.4 Ingen gjenstander som løsner ved avlevering (eller er i bevegelse under avlevering) kan festes i eller til bowlingkulen.
- 2.3.5 Spillere som har amputert arm eller en vesentlig del av armen, har anledning til å benytte spesialutstyr beregnet på å kunne holde kulen og utføre slaget jf. § 3.23.²⁰
- 2.3.6 Felte kjebler som følge av et gyldig slag, og som skal krediteres spillerne og fjernes før neste slag, inkluderer:
- Kjebler som er slått ned eller av kjeblebordet (pindekket) av bowlingkulen eller andre kjebler.
 - Kjebler som er slått ned av kjebler som spretter tilbake fra sideveggene (kickbacks) eller bakre stopp-pute.
 - Kjebler som er slått ned av kjebler som spretter tilbake fra senket bom som ennå ikke er i bevegelse på kjeblebordet.
 - Kjebler som står på skrå og støtter seg mot sidevegg (kickback).
 - Kjebler som slås ned, men blir liggende på banen eller i rennen.

2.4 Gyldig slag – kjeblene teller ikke

- 2.4.1 I følgende tilfeller regnes slaget som gyldig, men kjeblene som felles skal ikke medregnes:
- Bowlingkulen forlater banen før den når kjeblene
 - Bowlingkulen spretter tilbake fra bakre stopp-pute.
 - Kjebler som spretter tilbake etter å ha vært i kontakt med en manuell kjeblesetter.
 - Kjebler som berøres av kjeblereisemaskinen.
 - Kjebler som faller når allerede felte kjebler fjernes.
 - Kjebler som felles av en manuell kjeblesetter.
 - Spilleren gjør overtramp jf. § 2.8.
 - Et slag er utført med kjeble liggende på banen eller i bomrennen, og bowlingkulen kommer i kontakt med den før kulen forlater banen.
 - Hvis spilleren ikke har tommelen i eller over tommelhullet. Det tillates ikke at kulen holdes motsatt vei, slik at tommelen er rettet 180 grader bort fra tommelhullet.

Kommentar:

Jf. punktene c og f: Manuelle kjeblesettere finnes ikke i Norge

- 2.4.2 Ved ulovlig kjeblefall skal alle kjeblene som ble ulovlig felt settes tilbake på sin opprinnelige plass dersom spilleren har ett kast til i ruten.

2.5 Andre kjeblerelaterte hendelser

- 2.5.1 Når det spilles på ett fullt oppsett eller for å ta en spare, og det oppdages straks etter at kulen er avlevert, at en eller flere kjebler står feil, men ikke mangler, regnes slaget som godkjent og de resulterende felte kjeblene teller. Det er hver enkelt spillers ansvar å sjekke om oppsettet er korrekt. Spilleren må kreve at oppsettet rettes før avlevering, ellers regnes oppsettet som akseptert, dog jf. § 4.23.3 k.

Kommentar:

Dersom reisemekanismen ikke gjenreiser samtlige kjebler som stod igjen etter første slaget, skal kjeble/-r som ikke blir reist, settes på sin plass manuelt før neste slag

- 2.5.2 Ingen flytting skal gjøres av kjeblene som står igjen etter et (lovlig) slag. Det vil si at kjebler som blir flyttet eller feilplassert av en kjeblereisemaskin skal bli stående og ikke skal korrigeres manuelt.

²⁰ USBC har en paragraf for funksjonshemmede (4c/d).

- 2.5.3 Kjegler som spretter tilbake og blir stående på banen regnes ikke som felt.
- 2.5.4 Bare de kjegler som faktisk er lovlig falt jf. § 2.4.1 skal regnes som felte.
- 2.5.5 Dersom en kjege blir ødelagt eller sterkt skadet under spillets gang, skal den straks erstattes med en annen som er tilnærmet like tung og like mye slitt som de øvrige kjeglene i oppsettet. Arrangementsledelsen avgjør om kjegler skal erstattes.

2.6 Ugyldig slag

- 2.6.1 Et slag erklæres ugyldig dersom et av følgende inntreffer:
- Det gjøres oppmerksom på at en eller flere kjegler manglet i oppsettet etter at kulen er avlevert, men før neste slag på samme bane.²¹

Kommentar:

Dersom turneringsleder/puljeleder ikke har sett hva som skjedde og ingen kan bekrefte at kjeglen manglet, kan spilleren, om han holder på sitt, forlange provisorisk rute, se § 2.9.

- En manuell kjeglesetter berører en stående kjege før kulen når fram.
- En manuell kjeglesetter fjerner eller berører en felt kjege før den ligger rolig.

Kommentar:

Jf. punktene b og c: Manuelle kjeglesettere finnes ikke i Norge

- En spiller bowler på feil bane eller når det ikke var hans tur, jf. også § 2.7.
- En spiller blir fysisk hindret av en annen spiller, tilskuer eller et bevegelig objekt, eller av kjeglereisemaskinen mens slaget utføres og før kulen er avlevert. I dette tilfellet kan spilleren velge om han vil akseptere slaget eller få det erklært ugyldig.
- En kjege blir flyttet eller ramler mens slaget utføres, men før kulen når fram til kjegebordet.
- En avlevert kule kommer i kontakt med et fremmedlegeme på banen.

- 2.6.2 Ved ugyldige slag skal kjeglene settes opp igjen og spilleren får lov til å ta slaget på nytt.

2.7 Spill på feil bane

- 2.7.1 Dersom en spiller bowler på feil bane skal slaget erklæres ugyldig og spilleren må spille på nytt på riktig bane.
- 2.7.2 Dersom en spiller på hvert lag på et banepar spiller på feil bane skal slagene erklæres ugyldig og spillerne må spille på nytt på riktig bane.
- 2.7.3 Dersom flere enn nevnt i punkt 2.7.1 og 2.7.2 har spilt på feil bane, skal serien (ved europeisk spillestil)/ruten (ved amerikansk spillestil) spilles ferdig uten omflytting, hvoretter neste serie/rute spilles på den banen som opprinnelig var bestemt.

Kommentar:

Pass på at det blir ført riktig pinnefall. Spesielt om dataregistreringen ikke kan justeres.

²¹Manglende kjege(r) må ha vært sett av turneringslederen/puljelederen, eller spilleren eller andre må ha sagt ifra før kulen kommer til kjegebordet slik at andre spillere har mulighet for å bekrefte manglende kjege(r).

2.8 Overtramp

- 2.8.1 Overtramp inntreffer når en del av spilleren²² berører eller passerer overtrampslinjen og berører bane, utstyr eller bygning²³ under avlevering²⁴ eller mens kula ennå er i spill.

Kommentar:

Sjekk overtrampen dagen før, slik at det er mulig tidsmessig å rette feilen før turneringen starter.

Kommentar:

Dersom den automatiske overtrampskontrollen ikke registrerer feil, skal overtramp også dømmes i de tilfeller der spilleren gjør et synlig overtramp selv om fotens fremste del ikke berører overtrampslinjen eller banen. Fysiske hinder som skal hindre en spiller i å gjøre overtramp, er forbudt.

- 2.8.2 En kule er i spill etter avlevering og helt til samme eller en annen spiller står klar på ansatsen for å gjøre neste slag (på samme bane) eller kula er kommet tilbake på kulereturen.

Kommentar:

OBS: - Spillere som jobber i hallen, har ved feil på banene når de spiller turnering, ofte en tendens til å springe ned for å rette feilen - før kula har kommet tilbake. Det er viktig at turneringsleder blir gjort oppmerksom på dette, ellers kan det faktisk bli regnet som overtramp!

- 2.8.3 Dersom en spiller gjør overtramp med vilje, skal han straffes med 0 i pinnefall i den ruten, og han mister retten til å ta eventuelt andreslag. Viljeovertramp kan også medføre utvisning, jf. § 4.36.2.
- 2.8.4 Ved overtramp regnes slaget som godkjent, men felte kjepler teller ikke jf. § 2.1.9. Dersom overtrampet skjedde på første slag i ruten skal alle kjeplene reises før neste slag.
- 2.8.5 Selv om den automatiske overtrampskontrollen eller overtrampsdommeren ikke markerte overtramp, skal det registreres som overtramp dersom det ble sett av
- Lagkaptein på begge lag (ved lagspill), eller minst to andre spillere.
 - Offisiell protokollfører.
 - Puljeleder eller turneringsleder.
- 2.8.6 Det er ikke mulig å protestere på overtramp bortsett fra dersom
- Det kan vises at den automatiske overtrampskontrollen ikke fungerer riktig.
 - Det er overveldende bevis for at det ikke var overtramp²⁵.

²² Klær og sko regnes som en del av spilleren. Ting som faller ut på banen (mynter, penner, smykker) regnes ikke som en del av spilleren og medfører ikke overtramp. Spilleren bør be noen andre hente det, eller få tillatelse fra puljeleder til å hente det selv.

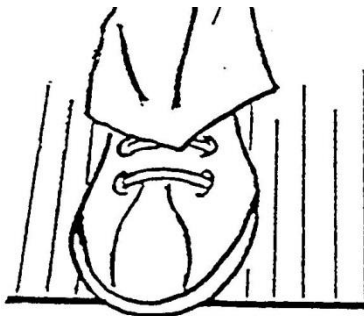
²³ Overtrampslinjen fortsetter i begge retninger, og en spiller kan få overtramp på en nabobane.

²⁴ Dersom kula ikke slippes regnes det ikke som overtramp, og spilleren kan gå tilbake og starte ansatsen på nytt.

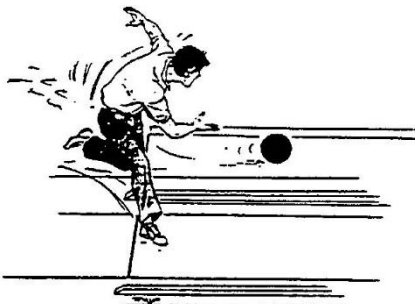
²⁵ Dette kan f.eks. være videopptak.

Disse eksemplene er overtramp!

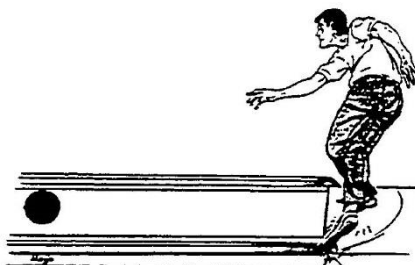
Typisk eksempel på overtramp:

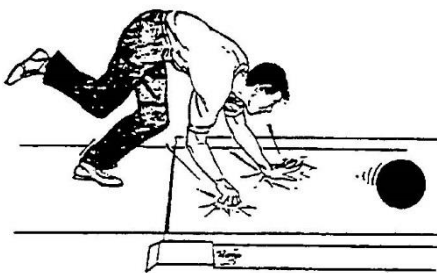
Dette er også overtramp:

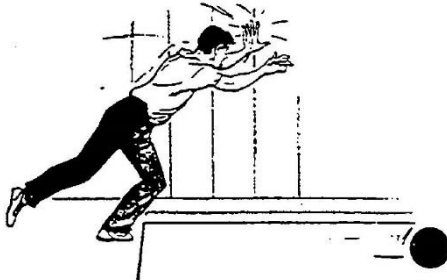
1. Spilleren mister balansen og passerer overtrampslinjen på inntilliggende bane.

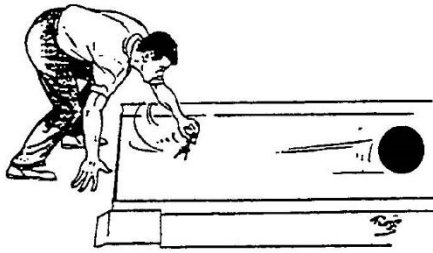
2. Spilleren svinger ut med høyrebeinet (høyrehendt) og vender siden i baneretningen, slik at høyrefoten passerer overtrampslinjen på nabobanen.

3. Spilleren får bråstopp og ramler inn på banen, slik at han støtter seg på «feil» side av overtrampslinjen mens føttene er på rett side.

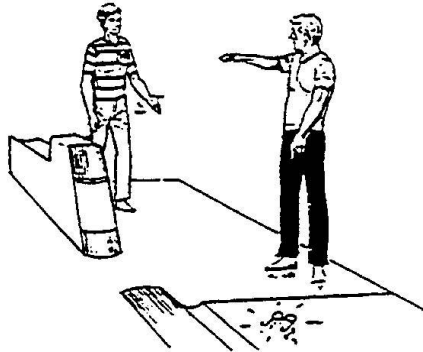

4. Spilleren mister balansen i slippøyeblikket og støtter seg mot vegg eller stolpe på «feil» side av overtrampslinjen.

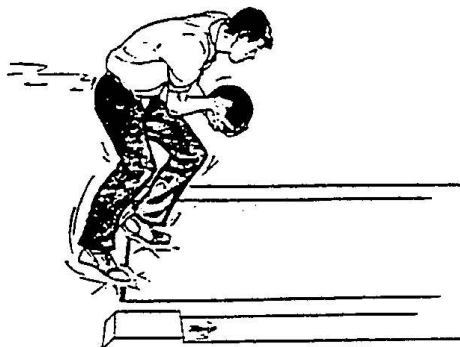

5. Spilleren mister noe (briller e.l.) på feil side av overtrampslinjen i slippøyeblikket og plukker det opp umiddelbart.

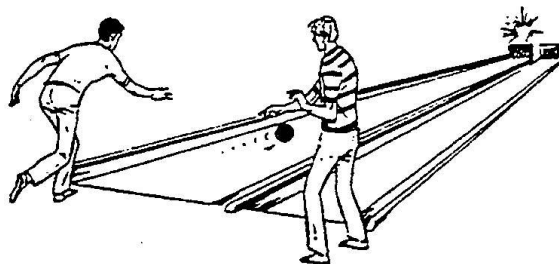
Dette er IKKE overtramp:

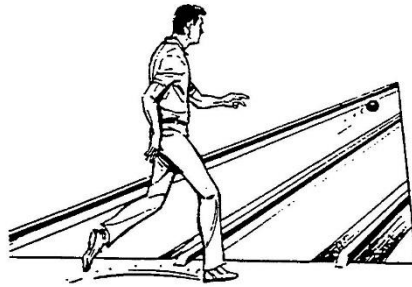
1. OBS! Spilleren varsler turneringsleder/puljeleder eller motspiller om at noe er mistet og venter til slaget er ferdig med å plukke det opp.

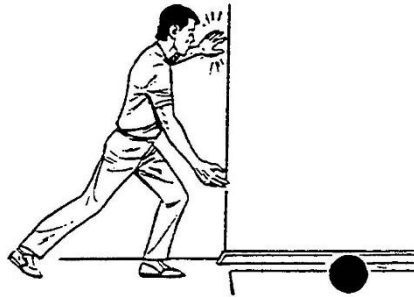
2. Spilleren mister balansen i siste steget og går over overtrampslinjen med begge bena, men slipper ikke kula.

3. Overtrampslampen lyser, men spilleren har ikke overtramp, noe som turneringsleder eller motspiller tydelig ser.

4. Spilleren har sluppet kula og svinger over på en av sidebanene uten å passere overtrampslinjen.

5. Spilleren har etter slippet dårlig balanse og støtter seg mot en vegg eller stolpe uten å passere den forlengede overtrampslinjen.

2.9 Provisorisk rute

- 2.9.1 En provisorisk rute skal spilles dersom spilleren har protestert på overtramp, gyldig pinnefall eller ugyldig slag, og det ikke kan avgjøres av puljeleder på stedet.
- 2.9.2 Hvis uoverensstemmelsen gjelder første slag i en rute, eller andre slaget i tiende rute når det har vært strike på det første, gjelder følgende:
- a) Dersom det gjelder overtramp skal spilleren fullføre ruten og deretter spille ett provisorisk slag på et fullt oppsett.
 - b) Dersom det gjelder gyldig pinnefall skal spilleren fullføre ruten og deretter spille ett slag på det oppsettet som ville vært dersom de(n) kjege(n)e som det er reist tvil om ikke hadde falt.
 - c) Dersom det gjelder ugyldig slag skal spilleren fullføre ruten og deretter spille en helt ny provisorisk rute.
- 2.9.3 Hvis uoverensstemmelsen gjelder et spareforsøk eller tredje slag i tienderuten spilles det bare et provisorisk slag dersom det gjelder et ugyldig slag. Det provisoriske slaget skal spilles på det samme oppsettet som stod på det ugyldige slaget.
- 2.9.4 Protokoll føres for begge pinnefallene i den rute hvor et provisorisk slag forekommer. Protesten oversendes turneringsleder, jf. § 4.28.3 e.

Kommentar:

1. Om en protest mot overtramp eller kjeglefall er gjort og saken ikke umiddelbart kan avgjøres, skal spilleren slå et provisorisk slag eller spille en provisorisk rute.
2. Prinsippet ved denne regel er at turneringslederens oppfatning skrives i den ordinære ruten og spillerens oppfatning i den provisoriske.
3. Provisorisk rute plasseres slik i protokollen at den er lett å tyde etter turneringen, f.eks. på baksiden av originalskjemaet med nøyte markering av serie, rute og bane.
4. Rett til å be om provisorisk rute har spiller, turneringsleder, og ved lagspill – også spillerens lagleder.
5. Turneringsleder kan ikke nekte spilleren å få provisorisk rute. Spilleren kan heller ikke nekte å ta en slik rute dersom turneringsleder ber om det.
6. HUSK: Provisorisk rute skal kun spilles når det er tvil om overtramp eller ved kjeglefall.
7. Eksempler på føring av provisorisk rute, se tilleggsstoff Del 16 – Provisorisk rute.

2.10 Bowlingkule - endre overflate

- 2.10.1 Det er tillatt å vaske en kules overflate for hånd når som helst under en konkurranse såfremt det ikke forsinkes spillet. Alle kjemikalier som evt. brukes, må stå på USBCs liste over godkjente produkter under avsnittene «Approved anytime»²⁶ og «Commercial products approved at anytime»²⁷.

Kommentar:

*Rosinbag og talkum er produkter som er fremmedlegemer på kula og må tørkes av helt før kula spilles. I tillegg må disse produktene bare brukes som hjelpemiddel for grep, og ikke plasseres andre steder på kulas overflate!!!
Dette betyr at kula må tørkes av etter at det er brukt f. eks talkum over kulehullene.*

2.11 Ansatsen må ikke tilsmusses.

- 2.11.1 Det er ikke tillatt å bruke noe på ansatsen som gjør forholdene dårligere for de andre spillerne²⁸.

Kommentar:

Puljeleder kan nekte en spiller å spille videre dersom han etter henstilling ikke slutter å smusse til ansatsen.

- 2.11.2 Dette inkluderer, men er ikke begrenset til: talkumpulver, pimpstein (kalk) eller harpiks på skoene; såler eller hæler som setter merker.

2.12 Feil på spilleskjema

- 2.12.1 Feilføringer eller regnefeil skal rettes av puljeleder/ turneringsleder straks feilen er oppdaget. Spilleren skal informeres om rettelsen. Ved tvil er det turneringsleder som avgjør.
- 2.12.2 Tidsfrist for å protestere på slike feil er 1 time etter avsluttet pulje/ blokk, men før premieutdeling, eller før neste runde i en utslagsturnering starter, dersom dette tar mindre enn 1 time.

²⁶ USBCs liste over godkjente midler finnes her:

http://usbcongress.http.internapcdn.net/usbcongress/bowl/equipandspecs/pdfs/Approved_cleaner_polish.pdf >>
"Approved anytime" (side 1-6 av 9).

²⁷ USBCs liste over godkjente midler finnes her:

http://usbcongress.http.internapcdn.net/usbcongress/bowl/equipandspecs/pdfs/Approved_cleaner_polish.pdf >>
"Commercial products approved at anytime" (side 6 av 9).

²⁸ Puljeleder kan nekte en spiller å spille videre dersom han etter henstilling ikke slutter å smusse til ansatsen.

2.12.3 Alle protester i henhold til denne paragrafen må gjelde en spesifikk feil, og kan ikke benyttes til å dekke et tidligere eller tilsvarende brudd.

2.13 Tilleggsregler for turneringer

NBFs konkurransebestemmelser, kapittel 4, gjelder for godkjente turneringer i Norge. Turneringsarrangør kan ha noen avvikende regler, men disse må opplyses om jf. § 4.23.3

Del A10

TEMA: UTSTYRSMANUAL, jf. Kapittel 3

Baner, kjebler og kuler som benyttes ved bowling er spesifisert i USBC **Equipment Specifications Manual** (www.bowl.com). Dette kapitlet er en oversettelse av World Bowling Statues and Playing Rules kapittel 9, 10 og 11 vedrørende samme. Ved avvik mellom tekstene er det USBC som gjelder. Dette kapitlet oppdateres fortløpende når det blir vedtatt endringer av USBC/ World Bowling.

Baner

3.1 Introduksjon

- 3.1.1 Dette kapitlet inneholder basis spesifikasjonene for bowlingbaner, -kjebler og -kuler. Detaljert teknisk spesifikasjon, og prosedyrer for testing er gitt i USBC Equipment Specifications Manual.
- 3.1.2 World Bowling Presidiet har fullmakt til å ta endelige beslutninger vedrørende alle bestemmelsene i dette kapitlet.
- 3.1.3 Metriske mål (SI-enheter) er bare gitt som referanse, hvis det er tvil er det de amerikanske målene som gjelder. Følgende konverteringsfaktorer benyttes:
 - a) 1 tomme = 25,4 mm
 - b) 1 fot = 12 tommer = 304,8 mm
 - c) 1 pund = 453 g
 - d) 1 unse (ounce) = 1/16 pund = 28,349 g

3.2 Konstruksjon

- 3.2.1 En godkjent bowlingbane, inklusive bomrenner, sidevegger (kickbacks) og ansats, må være laget av tre og/eller syntetisk materiale.
- 3.2.2 Materialet må ha blitt testet og godkjent i henhold til gjeldende retningslinjer for den angitte perioden.

3.3 Ansats

- 3.3.1 Ansatsen skal være minst 15 fot (4572 mm) lang regnet fra overtrampslinjen. Den skal være vannrett, uten hindringer og uten fordypninger på mer enn ¼ tomme (6,4 mm).
- 3.3.2 Ansatsen skal være minst like bred som banen.

3.4 Overtrampslinje og overtrampskontroll

- 3.4.1 Overtrampslinjen skal ikke være smalere enn 3/8 tomme (9,5 mm) eller bredere enn 1 tomme (25,4 mm). Den må være tydelig markert på, eller innfelt mellom ansats og bane i minst hele banens bredde.
- 3.4.2 Det kan bli påkrevd å markere overtrampslinjen på vegger, søyler, skiller eller annet i forlengelsen av overtrampslinjen.

- 3.4.3 Alle sertifiserte bowlinghaller må ha en operativ overtrampsdetektor, eller et avsatt område til overtrampsdommer som har uhindret sikt til alle overtrampslinjene.

3.5 Lengde og bredde

- 3.5.1 Total lengde på en godkjent bowlingbane er 62 fot 10 3/16 tomme (19 156 mm), målt fra banesiden av overtrampslinjen til bakre kant av kjelebordet (pindekket), ikke inkludert endebordet.
- 3.5.2 Det skal være 60 fot \pm 1/2 tomme (18288 \pm 12,7 mm) fra banesiden av overtrampslinjen til midten av første kjele.
- 3.5.3 Det skal være 34 1/16 \pm 1/16 tomme (868,5 \pm 1,5 mm) fra midten av første kjele til bakre kant av kjelebordet (pindekket), ikke inkludert endebordet.
- 3.5.4 Banen skal være 41 1/2 \pm 1/2 tomme (1054 \pm 12,7 mm) bred.

3.6 Overflate

- 3.6.1 Banen må være fri for sammenhengende riper eller forhøyninger. Det tillates ingen fordypninger eller forhøyninger større enn 0,4 tommer (1 mm) over et spenn på 42 tommer (1067 mm). Banen skal ikke helle mer enn 0,4 tommer (1 mm)
- 3.6.2 Banen skal ha samme type overflate fra kant til kant på hele banen. Friksjonskoeffisienten skal ikke overstige 0,29 når den måles med et godkjent måleinstrument.
- 3.6.3 Alle overflatematerialer og syntetiske overflater som benyttes til bowlingbaner må friksjonstestes i laboratorium før det blir benyttet til godkjent spill.

3.7 Merker og markeringer

- 3.7.1 Merker og markeringer på baner og ansats er tillatt hvis de er i overensstemmelse med bestemmelsene i denne paragrafen.
- 3.7.2 Målt fra overtrampslinjen, kan inntil 7 merker innfelles i, eller stemples på ansatsen etter følgende avstander: 2-6 tommer (51-152 mm); 9-10 fot (2743-3048 mm); 11-12 fot (3353-3658 mm); 14-15 fot (4267-4572 mm). Hver rekke med merker må være parallell med overtrampslinjen, og hvert merke må være ensfarget sirkulært med maks diameter på 3/4 tomme (19 mm).
- 3.7.3 6-8 fot (1828-2438 mm) fra overtrampslinjen kan inntil 10 siktemerker felles inn, eller stemples på banen. Merkene må være parallelt med overtrampslinjen, og hvert merke må være ensfarget sirkulært med maks diameter 3/4 tomme (19 mm).
- 3.7.4 12-16 fot (3658-4877 mm) fra overtrampslinjen kan inntil 7 siktemerker felles inn, eller stemples på banen. Merkene må være ensfarget og kan være runde, pilformet, diamantformet, triangulære eller rektangulære. Et merke må ikke være over 1 1/4 tomme (31,8 mm) bred og 6 tommer (152,4 mm) lang. Det må være jevn avstand mellom merkene, og de må være i et uniformt mønster.
- 3.7.5 33-44 fot (10058-13411 mm) fra overtrampslinjen kan det være inntil 4 siktemerker. Merkene må være ensfarget og ikke bredere enn en stav eller lengre enn 36 tommer (914,4 mm).
- 3.7.6 Innfelte merker eller logoer skal være laget av tre, fiber eller plastikk, og skal være i flukt med overflaten rundt. Når merkene er stemplet på, skal de være stemplet på før det lakkeres / overflatebehandles. På et banepar skal det være like markeringer på begge

baner og ansatser. Det skal være lik markering på alle baner og ansatser innenfor det som utgjør en naturlig avdeling i en hall.

- 3.7.7 I World Bowling godkjente mesterskap skal det være en referansemarkering på begge sider av ansatsen 12 og 15 fot (3658 og 4572 mm) fra overtrampslinjen.

3.8 Kjegleområdet

- 3.8.1 Detaljerte krav til kjegebordet (pindekket), bomrenner, sidevegger (kickbacks), stoppute og kjegebrønn (pit) finnes i USBC Equipment Specifications Manual.

3.9 Kjegeleisemaskin

- 3.9.1 Alle automatiske kjegeleisemaskiner må testes og godkjennes i henholdt til gjeldende retningslinjer.
- 3.9.2 Kjegeleisemaskiner må være konstruert for å kunne virke under alle situasjoner som normalt oppstår under godkjent spill.

3.10 Krav til oljing

Følgende krav til oljing gjelder for alle godkjente konkurranser:

- 3.10.1 Samme merke/oljetype må benyttes over hele den delen av banen som er oljet. Samme merke/oljetype må benyttes på alle banene som er i bruk i en konkurranse. Etter at banene er oljet skal det være olje i hele banens bredde på den delen av banen som er oljet. Som retningslinje bør oljeforholdet mellom midten og kanten være 2,5:1, og avtagende i lengderetningen.
- 3.10.2 Lengden på den oljebelagte delen av en bane, inkludert uttrukket del, skal være mellom minimum 33 fot (10 058 mm) og maksimum 47 fot (14 326 mm).

Kjegler

3.11 Material

- 3.11.1 Godkjente kjegele bør være tilvirket av ubrukt, frisk, helved lønn.
- 3.11.2 Alle kjegele kan lages av et helt stykke, eller lamineres av to eller flere deler, forutsatt at kjegele klarer de spesifiserte kravene.
- 3.11.3 Kjegele som er laget av andre materialer enn helved lønn, kan bli benyttet i godkjente konkurranser forutsatt at de tilfredsstillende tekniske spesifikasjonene, og har blitt testet og godkjent²⁹.

3.12 Vekt

- 3.12.1 En standard trekjegele eller plastbelagt kjegele skal veie mellom 3 pund 6 unser og 3 pund 10 unser (1531-1645 g).
- 3.12.2 Syntetiske kjegele vil få fastsatt vektgrensene når de testes. Spennet kan uansett ikke være mer enn 2 unser (56,7 g) mellom letteste og tyngste. Alle kjegele utenfor vektintervallet er ikke godkjent for bruk i godkjente konkurranser.

²⁹ Godkjenning gis bare av USBC.

3.13 Overflate

- 3.13.1 Helstøpte eller laminerte trekjegler skal overflatebehandles med alminnelige midler for tre. Dette laget skal være gjennomsiktig og/ eller hvitpigmentert, med unntak av halsmarkeringer, logoer eller (fabrikant)navn. Overflatelag på 0,004 tommers (0,001 mm) tykkelse er akseptable.
- 3.13.2 Kjegler benyttet i World Bowling godkjente konkurranser skal bare ha navn/ logo til produsent eller distributør, og være merket med "USBC Approved".
- 3.13.3 Bortsett fra akseptabel slitasje, halsmarkeringer og farge, må alle kjevlene i ett sett være like i utseende, inklusive overflate og merke³⁰.
- 3.13.4 I godkjente konkurranser er det tillatt å benytte fargede kjevlene, såfremt alle kjevlene i settet er like.

3.14 Utforming og størrelse

- 3.14.1 En kjevlene skal være $15 \pm 1/32$ tommer høy (380-382 mm).
- 3.14.2 Største diameter er 4,755-4,797 tommer (121-122 mm) 4,5 tommer (114 mm) over bunnen.
- 3.14.3 Hodet på kjevlene skal ha en jevn bue med radius $1,273 \pm 1/32$ tommer (31,5-33 mm)
- 3.14.4 Kjevlene må godkjennes og tilvirkes i samsvar med spesifikasjonene i USBC Equipment Specification Manual.

3.15 Vedlikehold

- 3.15.1 Bruk av stålull eller sandpapir for å fjerne skitt og overflatesår; overflatebehandling og/ eller reparasjon av plastbelegg er tillatt, forutsatt at prosedyrene i USBC Equipment Specification Manual følges.
- 3.15.2 Kjevlene må ikke males eller overflatebehandles med midler som ikke er testet og godkjent.

Kuler

3.16 Markeringer

- 3.16.1 Alle kuler som blir benyttet i godkjente konkurranser må til enhver tid ha produktnavn, fabrikanntnavn og serienummer lett synlig for identifikasjon.
- 3.16.2 Dersom serienummeret ikke er lesbart, må det graveres inn en ny ID³¹.

Kommentar:

Nummeret må være unikt, slik at kula kan identifiseres uten rom for tvil.

³⁰ Dette betyr at kjevlene som er skadet skal byttes ut. Den kjevlene som settes inn trenger ikke å være ny, men vekten skal stemme med vekten til resten av kjevlene i oppsettet.

³¹ Dersom nummeret er slitt bort, må det graveres inn en ny ID som kan identifisere kula uten rom for tvil.

3.17 Material

- 3.17.1 Kulen skal være laget av et massivt ikke-metallisk materiale (dvs. ikke væske) uten hulrom. Under produksjonen kan det tilsettes inntil ½ unse (14 g) metall i form av partikler eller flak for dekorative formål. Metallet må være innstøpt og jevnt fordelt slik at det ikke påvirker kulens balanse, og være dekket av et gjennomsiktig lag på minst ¼ tommer (6,4mm).
- 3.17.2 Det er ikke tillatt å tilføre metall eller annet materiale som ikke tilsvarer kulens originale produksjonsmateriale. Likeledes er det ikke tillatt å øke vekten, eller endre balansen slik at den ikke klarer kravene.
- 3.17.3 Det er ikke tillatt å dekke kulens overflate med fremmede stoffer av noe slag.

3.18 Overflate

- 3.18.1 Kulens overflate skal ikke ha mønstrede fordypninger eller hakk, unntatt godkjente hull jf. § 3.26, identifikasjonsmerker og slitasjesår/ -merker.
- 3.18.2 Inngraverte bilder ansees ikke som mønstrede fordypninger.
- 3.18.3 Hvis overflatefriksjonen til kulen blir endret ved sliping eller polering, må hele kulen slipes eller poleres

3.19 Vekt og størrelse

- 3.19.1 Kulen må ikke veie over 16,00 pund (7,25 kg). Det er ingen minimumsvekt.
- 3.19.2 Kulen må ha en omkrets mellom 26,704 og 27,002 tommer (678,3-685,8 mm). Dette tilsvarer en diameter på 8,500-8,595 tommer (215,9-218,3 mm).

3.20 Hardhet

- 3.20.1 Kulens overflate må ha en hardhet på minst 72 D (durometer) ved romtemperatur (20-25 grader Celsius).
- 3.20.2 Det er ikke tillatt å endre kulens hardhet ved bruk av kjemikalier, løsemidler eller andre metoder.

3.21 Vask

- 3.21.1 Vaskemidler kan benyttes jf. § 2.10.1. Vaskemidlet må fjernes helt før kulen benyttes i spill.
- 3.21.2 Vaskemidler som ikke klarer disse kravene jf. § 3.20.2 kan ikke benyttes jf. § 4.26.10.

3.22 Hjelpemidler

- 3.22.1 Løse deler er ikke tillatt i kulen, med unntak av deler som er beregnet for endring av greplengde eller størrelse på finger- eller tommelhull, såfremt disse delene sitter fast under spill og ikke kan fjernes fra kulen uten å ødelegges.
- 3.22.2 Avtakbare deler er tillatt dersom
- a) de benyttes til å endre greplengde, vinkel (pitch) eller størrelse på gripehull.
 - b) de er laget av ikke metallisk materiale.
 - c) de sitter fast under spill.
 - d) de ikke benyttes til å endre kulens statiske balanse.
 - e) det ikke blir hulrom under.
 - f) tettheten ikke overstiger 1,5 gram per cm³.

3.23 Mekaniske hjelpemidler

3.23.1 En bowlingkule må settes i spill som følge av en manuell handling. Det vil si uten hjelp av noen innretning/hjelpemidler i eller festet til kulen, som skilles/løsner fra kulen eller er en bevegelig del i kulen når slaget utføres. Spillere som har amputert arm eller en vesentlig del av armen, har dog anledning til å bruke spesialutstyr beregnet på å kunne holde kulen og utføre slaget, forutsatt at spesialinnretningen kompenserer for den amputerte armen jf. § 2.3.5.

3.24 Plugger, utsmykninger og logoer

3.24.1 Plugger kan settes i for å bore nye gripehull.

3.24.2 Det kan felles inn merker i bowlingkuler for opplysning, observasjon eller identifikasjon, såfremt de er i flukt med kuleoverflaten.

3.24.3 Det er ikke tillatt med hulrom i bowlingkulen.

3.24.4 Plugger og utsmykninger må være laget av materialer tilsvarende kulens originale produksjonsmateriale. Materialet må tilfredsstillende alle krav som stilles til bowlingkulen. Tettheten må ikke overstige 1,5 gram per cm³.

3.25 Tilvirkningsspesifikasjoner

3.25.1 Spesifikasjoner for fabrikasjon, som størrelse, rundhet, hardhet, rotasjonsradius og friksjonskoeffisient m.m., er gitt i USBC Equipment Specification Manual.

3.26 Boring

Følgende begrensninger gjelder ved boring av hull i bowlingkuler:

3.26.1 Inntil 5 hull eller fordypninger som benyttes til å gripe kulen, og skal begrenses til ett hull for hver finger og ett for tommelen. Spilleren må ikke benytte alle hullene til alle slag, men må kunne vise at han er i stand til å bruke alle hullene samtidig med samme hånd. Tommelhull som ikke er i bruk regnes som balansehull.³²

3.26.2 Ett balansehull som ikke må overstige 1¼ tomme (31,8 mm) i diameter.

3.26.3 Ikke mer enn ett luftehull per gripehull. Dette må ikke overstige ¼ tomme (6,4 mm) i diameter.

3.26.4 Ett inspeksjonshull som ikke må overstige 5/8 tomme (15,9 mm) i diameter og 1/8 tomme (3,2 mm) i dybde.

3.27 Vekt

Følgende toleransegrenser gjelder for bowlingkuler som benyttes i godkjent spill:

3.27.1 Vekt over 10 pund (4,53 kg):

- a) Ikke mer enn 3 unser (85 g) toppvekt.
- b) Ikke mer enn 1 unse (28 g) sidevekt eller fingervekt.
- c) En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- d) En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.

³² Hvis en spiller ikke bruker tommelhullet, kan kulen enten ha tommelhull eller balansehull, men ikke begge deler. Hvis kulen har et tommelhull som ikke er i bruk, er kulen lovlig hvis den oppfyller vektkravene i 3.27.

- e) En kule uten hull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.

3.27.2 Vekt fra 8 pund (3,62kg) til og med 10 pund:

- a) Ikke mer enn 2 unser (57 g) toppvekt.
- b) Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) sidevekt eller fingervekt.
- c) En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- d) En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- e) En kule uten hull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.

3.27.3 Vekt under 8 pund (3,62kg):

- a) Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) toppvekt.
- b) Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) sidevekt eller fingervekt.
- c) En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- d) En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- e) En kule uten hull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.

3.28 Sjekkpunkter ved kulekontroll

3.28.1 Kulens vekt. Skal ikke være over 16 pund (7,25 kg).

3.28.2 Det skal ikke være mer enn 5 gripehull.

3.28.3 Balansehull skal ikke være over $1\frac{1}{4}$ tomme (31,8 mm) i diameter.

3.28.4 Det kan være maks ett luftehull pr gripehull. Hullet skal ikke være over $\frac{1}{4}$ tomme (6,4 mm) i diameter.

3.28.5 Størrelse inspeksjonshull. Maks $\frac{5}{8}$ tomme (15,9 mm) i diameter, $\frac{1}{8}$ tomme (3,2 mm) dypt.

3.28.6 Statisk balanse. Må være i henhold til § 3.27.

3.28.7 Hardhet. Må være i henhold til § 3.20.

3.29 Kulesjekk

3.29.1 Kulesjekk foretas bare i konkurranser der det er innregistrering av kuler.

3.29.2 Ved kulesjekk sjekkes følgende punkter:

- a) At antall kuler er det samme som på registreringsskjema.
- b) At kulenes ID-nummer er de samme som på registreringsskjema.

Del A11

TEMA: Protest-, sanksjons- og straffebestemmelser, jf. Kapittel 13

Kommentar:

Kapittel 13 protest-, sanksjons- og straffebestemmelsene er tatt med i Turneringslederkursheftet for at turnerings- og puljeledere skal bli kjent med dette som et oppslagsverk de kan ha å støtte seg på ved behov. Dette er et helt nytt dokument, som ble vedtatt på Forbundstinget 2017, og skal regulere organisasjonens håndtering av brudd på, og forgåelser i forhold til NIFs og NBFs lover, bestemmelser og reglement. Vi er nå inne i den første rettskraftige tingperioden, og det vil innebære at kapittelet først nå blir satt på prøve og under lupen. Vi vil helt naturlig få avdekt en del feil, mangler og hull i regelverket. Kapittelet kan imidlertid bare endres av Forbundstinget.

Derfor er det meget viktig at alle brukere av NBFs regelverk hjelper Lovkomitéen med å varsle ting som må, bør og kan rettes!

Det vil hjelpe oss alle til å få på plass et kapittel 13 som både er funksjonelt og faglig riktig, før de neste endringene skal vedtas på Forbundstinget 2019.

I Rettsgrunnlag

13.1 Formål og hjemmel.

13.1.1 NBFs protest-, sanksjons-, og straffebestemmelser er hjemlet i NIFs lov § 11-2, og skal regulere organisasjonens håndtering av brudd på og forgåelser i forhold til NIFs og NBFs lover, bestemmelser og reglement.

13.2 Endringer

13.2.1 Bestemmelsene i dette kapittel 13, med unntak av forhold jf. § 13.2.2, kan kun endres på NBFs forbundsting med 2/3 flertall, jf. § 1.21.2

13.2.2 Endring av bestemmelsene i dette kapittel som følge av endringer i NIFs lov og bestemmelser, trer i kraft straks de er rettskraftige. I slike tilfeller har Lovkomiteen ansvar for å oppdatere regelverket, så Forbundsstyret kan vedta endringene.

13.3 Rettsinstans

13.3.1 Protest- og disiplinærsaker behandles av NBFs egne organisasjonsledd jf. §§ 13.5 og 13.7.

13.3.2 Sanksjonssaker behandles av NBFs tingvalgte domsorgan; Sanksjonsutvalget og Ankeutvalget jf. §§ 13.6 og 13.8.

13.3.3 Straffesaker skal jf. NIFs § 11-11 (1) behandles av NIFs domsutvalg og appellutvalg.

13.3.4 Er NBFs organisasjonsledd i tvil om sin kompetanse, konfereres NIF som avgjør om saken hører inn under NBF, idrettskretsen eller idrettsforbundet.

13.4 Definisjoner

13.4.1 Med disiplinærsaker menes: handlinger eller unnløtelser foretatt av person og/eller organisasjonsledd i strid med NBFs verdier, instruksjer, lov og bestemmelser, og som gir grunnlag for disiplinærforføyninger jf. § 13.5.

- 13.4.2 Med sanksjonssaker menes:
handlinger eller unnlatelser foretatt av person og/eller organisasjonsledd i strid med NBFs verdier, instruksjer, lov og bestemmelser, og som gir grunnlag for sanksjoner jf. § 13.6.
- 13.4.3 Med straffesaker menes:
handlinger eller unnlatelser foretatt av person og/eller organisasjonsledd i strid med NIF og NBFs verdier, instruksjer, lov og bestemmelser, og som gir grunnlag for straffereaksjoner jf. § 13.22.
- 13.4.4 Med protest menes:
den retten en part har til å påklage en handling, en tvist, en avgjørelse, et resultat e.l. i forbindelse med et arrangement eller en konkurranse, dersom vedkommende mener at det har skjedd noe regelstridig. Alle protester skal innleveres og behandles i henhold til NBFs gjeldende bestemmelser jf §§ 13.9-12 og 17-19.
- 13.4.5 Med anke menes:
den retten en part har til å påklage et vedtak eller en dom som er avsagt i en sak, for eventuelt å få den brakt inn til behandling ved en høyere instans.
- 13.4.6 Med parter menes:
a) i forbindelse med protest:
 - spiller/-e som var delaktige i den situasjonen som foranlediget påklagen, dersom det gjelder protest som knytter seg til en hendelse under konkurranse eller arrangement.
 - klubben/-e som var delaktige i den situasjonen som foranlediget påklagen, dersom det gjelder protest som knytter seg til en hendelse under en kamp.
 - det organisasjonsleddet eller myndigheten aktiviteten sorterer under.b) i forbindelse med disiplinærsak:
 - den person/organisasjon som er gjort til gjenstand for påtale.
 - NBFs påtaleorgan.
- 13.4.7 Med virkedager menes:
ukedagene fra og med mandag til og med fredag, unntatt alle bevegelige og faste hellig- og høytidsdager som faller på disse ukedagene.
- 13.4.8 Med skriftlig menes:
at teksten nedtegnes i et dokument som leveres påtaleorganet ved personlig oppmøte, pr. post, som rekommandert sending, eller via e-post.
- 13.4.9 Organisasjonsledd:
er en separat gruppe i en organisasjon som har sin egen funksjon, egne medlemmer og egne bestemmelser, som f.eks. klubb, krets, forbund, gruppe, komité, utvalg, styre m.m.
- 13.4.10 Påtaleorgan:
er et organisasjonsledd som tar imot en anmeldelse, protest e.l., og som avgjør om påtale skal reises og/eller om saken skal sendes til behandling i NBFs dømmende organer.
- 13.4.11 Domsorgan:
er et organisasjonsledd som har hjemmel og myndighet til å avsi dom i en sak.
- 13.4.12 Domsinstans:
er en fellesbetegnelse for domsorganene i en organisasjon, ordnet hierarkisk i lavere og

høyere instanser. Avsagte dommer i en lavere instans kan om ønskelig ankes videre til høyere instans for overprøving.

II Sanksjoner som ikke er straff

13.5 Almennelige disiplinærforføyninger jf. NIFs lov § 11-1

- 13.5.1 Organisasjonsledd kan tildele dem som omfattes av § 13.21.1, alminnelige disiplinærforføyninger for brudd på idrettens regelverk, vedtak eller alminnelig god oppførsel. Følgende disiplinærforføyninger kan benyttes, uten at det regnes som straff etter dette kapittel:
- a) irettesettelse
 - b) bortvisning
 - c) utelukkelse jf. § 13.25.1 e i inntil én måned.
 - d) bot på inntil kr 5.000 pr. enkeltperson og kr 25.000 pr. organisasjonsledd så fremt mulighet for bot fremkommer av et skriftlig regelverk som er gjort kjent.
- 13.5.2 Almennelige disiplinærforføyninger må ikke tildeles uten at saken er undergitt en forsvarlig saksbehandling, sett i lys av forseelsens art og alvorlighet, graden av skyld og sanksjonens strenghet.

13.6 Sanksjon etter NBFs kamp- og konkurransebestemmelser

- 13.6.1 Brudd på NBFs lov og kamp- og konkurransebestemmelser, gir hjemmel for sanksjoner ved overtredelse jf. NIFs § 11-2. Følgende sanksjoner kan benyttes, uten at det regnes som straff etter dette kapittel:
- a) irettesettelse.
 - b) tap av plassering/resultat/poeng.
 - c) utelukkelse jf. § 13.25.1 e på inntil tre måneder fra deltakelse i et bestemt tidsrom eller et bestemt antall kamper/konkurranser. Utelukkelse kan besluttes slik at den helt eller delvis sones i terminfestet konkurransesesong.
 - d) bot på inntil kr 50.000 pr. enkeltperson og kr 500.000 pr. organisasjonsledd.
- 13.6.2 Dersom det påstås strengere sanksjoner enn de som fremkommer av § 13.6.1, skal saken påtales til et domsorgan jf. NIFs § 11-11.
- 13.6.3 I særlige tilfeller kan Idrettsstyret godkjenne andre sanksjoner tatt inn i NBFs kamp- og konkurranseregler.
- 13.6.4 Sanksjoner etter kamp- og konkurransebestemmelsene må ikke tildeles uten at reglene er gjort kjent og saken er undergitt en forsvarlig saksbehandling, sett i lys av forseelsens art og alvorlighet, graden av skyld og sanksjonens strenghet.

13.7 NBFs påtaleorgan

- 13.7.1 Ved brudd på og overtredelser av NBFs kamp- og konkurransebestemmelser, har forbundet egne påtaleorgan som har hjemmel til å avgjøre saker innen egen organisasjon:
- a) Gjelder det protester knyttet til forhold under ligaspill, kan den avgjøres av Seriekomitéen jf. § 5.2.4.
 - b) Gjelder det protester knyttet til forhold under et arrangement der det er oppnevnt jury, og turneringsleder har tatt en avgjørelse man er uenig i, skal protesten gå til juryen som avgjør saken, jf. § 11.7.
 - c) Gjelder det protester knyttet til forhold under godkjent spill arrangert av klubber, avgjøres den av kretsstyret hvor spillet fant sted.
 - d) Gjelder det protester knyttet til forhold under godkjent spill arrangert av krets/forbund, avgjøres den av Sanksjonsutvalget.

13.8 NBFs domsorgan

- 13.8.1 Påtale i protestsaker som omhandler brudd på og overtredelser av NBFs kamp- og konkurransebestemmelser, og som gir hjemmel for sanksjoner ved overtredelse jf. §§ 13.5 og 6, skal behandles i Sanksjonsutvalget som jf. § 1.22.1 d har hjemmel til å ta avgjørelser, avsi dommer og å foreta straffeutmåling i slike saker.
- 13.8.2 Anke av dom avsagt i Sanksjonsutvalget jf. § 13.8.1, skal behandles i Ankeutvalget som jf. 1.22.1 c har hjemmel til å forestå ny behandling av saken, å fatte nye vedtak, avsi ny dom og å foreta ny straffeutmåling.

13.9 Protest

- 13.9.1 Den klubben/laget eller spilleren som ønsker å legge ned protest mot et arrangement, å få et resultat kjent ugyldig, eller på annen måte ønsker å anmelde forhold som har skjedd i forbindelse med et arrangement, må gjøre dette i henhold §§ 13.9-12 og 13.17-19.

13.10 Protestfrist

- 13.10.1 Gjelder protesten en arrangørs gjennomføring av et arrangement, må arrangøren få skriftlig beskjed innen 1 time etter avsluttet spill, om at protest vil bli levert.
- 13.10.2 Gjelder protesten forhold under arrangementet, må lagleder/spiller, før de forlater konkurranseområdet, gi skriftlig beskjed til turneringsleder/puljeleder om at protest vil bli nedlagt.
- 13.10.3 Ved andre forhold enn de nevnt foran, må det gis skriftlig beskjed til turneringsleder/puljeleder at protest vil bli nedlagt.
- 13.10.4 Protest jf. §§ 13.10.1-3 må sendes til påtaleorgan jf. §§ 13.11.1-4 innen 48 timer etter avsluttet spill eller arrangementsdagen/den dagen det blir gitt beskjed til arrangøren.

13.11 Protestinstans

- 13.11.1 Gjelder protesten et forhold under et arrangement der det er oppnevnt jury, og turneringsleder har tatt en avgjørelse man er uenig i, skal protesten gå til juryen som avgjør saken, jf. § 11.7.
- 13.11.2 Gjelder protesten godkjent spill arrangert av klubber, avgjøres den av styret for den bowlingkretsen hvor spillet fant sted.
- 13.11.3 Gjelder protesten godkjent spill arrangert av krets/forbund, avgjøres den av Sanksjonsutvalget.
- 13.11.4 Gjelder protesten seriespill, kan den avgjøres av Seriekomitéen jf. § 5.2.4.
- 13.11.5 Protesten kan ikke realitetsbehandles hvis den formelt ikke er i orden. Hvis vedkommende myndighet finner at de formelle manglene er av uvesentlig betydning, kan saken likevel tas opp til behandling. Dog er bestemmelsene jf. §13.10 ufravikelige.

13.12 Protestgebyr

- 13.12.1 Protestgebyret for klubber/lag er kr 500,-, og for enkeltmedlemmer kr 100,-.

13.13 Anke

- 13.13.1 De berørte parter i en sak som har fått avsagt dom jf. § 13.8.1, kan anke dommen jf. § 13.15.

13.13.2 Kopi av anken skal sendes på e-post, i rekommandert brev eller på annen dokumenterbar måte til samtlige impliserte.

13.14 Ankefrist

13.14.1 En anke må være innsendt innen 14 dager etter at meddelelsen om avgjørelsen er mottatt av de berørte parter.

13.15 Ankeinstans

13.15.1 Anke over en avgjørelse foretatt av en jury, kretsstyret, Sanksjonsutvalget eller Seriekomitéen jf. § 13.7, sendes Ankeutvalget som endelig avgjør saken.

13.15.2 Anke over Sanksjonsutvalgets avgjørelse som første instans jf. §§ 1.22.1.d og 5.2.4, skal sendes Ankeutvalget som siste instans.

13.15.3 En anke kan ikke realitetsbehandles hvis den formelt ikke er i orden. Hvis ankeinstansen finner at de formelle manglene er av uvesentlig betydning, kan anken likevel tas opp til behandling. Den myndighet som skal avgjøre anken, kan innhente uttalelser fra sakens parter og vitner innen 14 dager. Disse plikter å avgi uttalelse innen 3 dager.

13.16 Ankegebyr

13.16.1 Ankegebyret er kr 500,- for alle.

13.17 Formelle krav

13.17.1 Protester og anker fra klubb/lag skal være skriftlig og undertegnet av klubbens/lagets fungerende leder.

13.17.2 Protester og anker fra enkeltmedlemmer skal underskrives av vedkommende.

13.17.3 Protester og anker skal sendes på e-post, rekommandert eller innleveres mot datert kvittering.

13.17.4 Protest- og ankegebyr betales ved bruk av banktjenester eller kontant mot kvittering.

13.17.5 Fristen for innbetaling av gebyr er den samme som for selve saken. Protesten eller anken kan ikke behandles før gebyret er innbetalt. Dersom gebyret ikke er inkommet innen fristens utløp, vil saken bli avvist.

13.18 Retningslinjer for avgjørelse

13.18.1 Dersom en spiller deltar uten gyldig lisens eller uten spilleberettigelse i seriekamp, skal kampen regnes for tapt for den klubben som benyttet spilleren.

13.18.2 Har en klubb uten gyldig grunn medvirket til at kampen ikke kunne bli spilt ferdig, skal kampen regnes for tapt for vedkommende klubb.

13.19 Vedtak og ankeadgang

13.19.1 Avgjørelse av en protest eller en anke skal begrunnes og meddeles partene skriftlig på e-post, i rekommandert brev eller på annen dokumenterbar måte.

13.19.2 I avgjørelsen skal det opplyses om ankefrist og hvilken instans anken skal rettes til.

13.20 Tilbakebetaling av gebyr

13.20.1 Blir en protest eller anke tatt til følge, skal gebyret tilbakebetales.

III STRAFF jf. NIFs lov §§ 11-3 > 11-10 og 11-12 >11-19

13.21 Virkeområde for straffebestemmelsene

13.21.1 NBFs protest-, disiplinær- og straffebestemmelser gjelder for:

- a) organisasjonsledd og medlemmer av klubber/idrettslag tilsluttet NBF.
- b) utøvere som deltar på turneringer, kamper, trening eller annen idrettslig aktivitet som organiseres av et organisasjonsledd innen NIF.
- c) utøvere som representerer organisasjonsledd i konkurranser eller organisert trening.
- d) trener, leder, funksjonær eller annen person som i sammenheng med idrettsaktivitet bistår utøver eller organisasjonsledd, eller på annen måte deltar i den idrettslige aktiviteten.
- e) utøver eller annen person som har forpliktet seg overfor organisasjonsledd til å følge straffebestemmelsene.

13.21.2 Organisasjonsledd har plikt til å informere om straffebestemmelsene, og kan sette vilkår overfor utøver eller annen person som ønsker å delta i organisasjonsleddets aktivitet, at de må akseptere å overholde NIFs straffebestemmelser.

13.21.3 Dersom en deltaker i støtteapparatet jf. §§ 13.21.1 d-e ikke er medlem av klubb tilsluttet NBF, plikter organisasjonsleddet å inngå skriftlig avtale som sikrer at vedkommende aksepterer bestemmelsene.

13.21.4 Straffebestemmelsene får anvendelse på regelbrudd begått i Norge og utlandet, og gjelder dermed også for utøvere som oppholder seg og trener/konkurrerer i utlandet.

13.21.5 Straffebestemmelsene får ikke anvendelse mot personer under 15 år.

13.21.6 Organisasjonsledd i NIF kan ikke ha egne straffebestemmelser, men i spesielle tilfeller kan Idrettsstyret godkjenne at særforbund foretar suppleringer til straffebestemmelsene for internt bruk. Ved tolkningstilvil skal NIFs straffebestemmelser gjelde.

13.22 Straffelagte handlinger/unnlaterer jf. NIFs lov § 11-4

13.22.1 Straff etter disse bestemmelser kan ilegges, dersom person eller organisasjonsledd:

- a) bryter NIFs eller NBFs regler eller vedtak.
- b) utøver rettsstridig vold, begår seksuelle overgrep eller seksuell trakassering, eller opptrer usportslig, uredelig eller uhøvisk.
- c) bryter de særlige bestemmelsene om manipulering av idrettskonkurranser jf. NIFs lov § 11-20-3.
- d) begår økonomiske misligheter som er i strid med idrettens bestemmelser.
- e) gir uriktige eller villedende opplysninger eller forklaringer.
- f) arrangerer eller deltar i arrangement eller organisert trening med idrettslag eller medlem av idrettslag tilsluttet NIF, men som er utelukket eller ekskludert.
- g) ikke håndhever, etterlever eller respekterer idømt straff eller suspensjon avsagt av domsorgan, og gitt i henhold av straffebestemmelsene i kapittel 11 eller dopingbestemmelsene i kapittel 12 i NIFs lov.
- h) nyter alkohol/rusmidler på bane/anlegg eller garderobe for spillere, ledere eller lag, eller serverer alkohol ved arrangementer i regi av NIF eller underordnede ledd der personer under 18 år deltar.
- i) på annen måte enn det som er nevnt i punktene a-h, opptrer slik at det klart kan skade idrettsarbeidet eller idrettens anseelse.

13.22.2 Ved alvorlige tilfeller av bråk og uorden i tilknytning til et idrettsarrangement, kan klubber og andre organisasjonsledd som har ansvar for eller deltar i arrangementet, ilegges straff uavhengig av om forholdet rammes av reglene foran og uten at det kan påvises skyld.

13.23 Skyld

13.23.1 For å kunne straffedømmes må det foreligge forsett eller uaktsomhet med unntak av de tilfeller som er beskrevet i § 13.22.2.

13.23.2 En forutsetning for at organisasjonsledd kan straffes, er at noen som har handlet for organisasjonsleddet, har utvist skyld.

13.23.3 Manglende kjennskap til bestemmelsene i dette kapittel etter at disse er trådt i kraft, er ikke straffbefriende eller straffnedsettende.

13.24 Forsøk/medvirkning

13.24.1 Forsøk likestilles med fullbyrdet forgåelse, dog slik at forsøk kan straffes mildere.

13.24.2 Medvirkning rammes med mindre det motsatte er bestemt.

13.25 Straff

13.25.1 De straffene som kan idømmes er:

- a) irettesettelse.
- b) bot.
- c) inndragning av fordel vunnet ved straffbar handling.
- d) tap av rett til å ha valgte eller oppnevnte tillitsverv.
- e) utelukkelse i form av tap av rett til å delta i konkurranser og organisert trening. I særlige tilfeller kan utelukkelsen begrenses til deltakelse i konkurranser. Utelukkelse gjelder som hovedregel deltakelse i nasjonale og internasjonale konkurranser, dog kan domsorganet begrense utelukkelsen til internasjonale konkurranser.
- f) eksklusjon i form av tapt av rett til medlemskap og rettigheter som dette gir.
- g) tap av rett til å avholde arrangement, eventuelt andre arrangementsmessige reaksjoner.
- h) tap av premier, mesterskap, poeng, resultat eller plassering når den straffbare handlingen kan ha hatt innflytelse på det oppnådde resultatet.
- i) tap av hedersbevisning.

13.25.2 Straff etter §§ 13.25.1 d-g kan idømmes for en begrenset tid eller for alltid. Slik idømt straff avsagt av domsorgan omfatter alle organisasjonsledd i NIF. Dog kan domsorganet begrense straffen slik at den kun skal gjelde for en eller flere bestemte idretter eller organisasjonsledd.

13.25.3 Det kan gis betinget dom med angivelse av prøvetid.

13.26 Påtaleunntatelse

13.26.1 Selv om overtredelse av straffebestemmelse anses bevist, kan påtaleberettiget organisasjonsledd unnlate påtale dersom organisasjonsleddet, etter en samlet vurdering, anser at det foreligger så særlige forhold i saken, at overveiende grunner taler for at handlingen ikke påtales. Organisasjonsleddet kan gjøre unntatelse av påtale betinget av slike vilkår det finner hensiktsmessig. Kopi av beslutning om påtaleunntatelse sendes NIF.

13.26.2 Dersom den påklagde som er meddelt påtaleunntatelse jf. § 13.26.1, mener at straffeskyld ikke foreligger, kan vedkommende bringe saken inn for NIFs domsutvalg innen én måned etter at påtaleunntatelsen er meddelt.

13.26.3 Beslutning om å unntate påtale kan omgjøres av Idrettsstyret. Frist for beslutning om omgjøring av vedtak er 14 dager etter at Idrettsstyret ble kjent med påtaleunntatelsen.

13.27 Suspensjon

13.27.1 Når det er grunn til å anta at en person vil bli dømt til straff etter NBFs lov §§ 13.25.1 d-f, og særlige grunner taler for det, kan den domsmyndighet som behandler saken, beslutte at den det gjelder suspenderes. Suspensjon kan besluttes for inntil to måneder av gangen. Den samlede suspensjonstiden må ikke overstige den tiden vedkommende antas å ville miste sine rettigheter ved endelig dom.

13.27.2 I suspensjonstiden taper vedkommende de rettigheter som domsmyndigheten bestemmer, innenfor de rammer som fremgår av § 13.25. Suspensjonstiden skal komme til fradrag i den straff som måtte bli utmålt.

13.27.3 Den som blir suspendert skal straks underrettes om beslutningen, og at suspensjonsvedtaket kan ankes inn for høyere domsinstans.

13.28 Foreldelse

13.28.1 Fristen for foreldelse er 5 år. Den regnes fra den dagen det straffbare forholdet opphørte. Foreldelsen avbrytes når en sak påtales til en domsmyndighet.

13.28.2 Når offentlig straffeforfølgning er innledet, regnes saken likevel ikke som foreldet før to måneder etter den avgjørelsen som avsluttet saken ble fattet.

13.29 Saksbehandling

13.29.1 Så vel enkeltperson som organisasjonsledd kan anmelde brudd på § 13.25, men bare styret i klubb, krets, NBF og NIF kan reise straffesak ved å påtale forholdet. Særforbund kan etablere eget påtaleorgan med samtykke fra NIF.

13.29.2 Påtalebegjæring skal inngis skriftlig til vedkommende domsmyndighet så snart som mulig. Domsinstansen må først vurdere om den er inngitt til riktig instans. I motsatt fall videresendes påtalebegjæringen til rette vedkommende, med underretning om dette til vedkommende som innga påtalebegjæringen.

13.29.3 En påtalebegjæring kan helt eller delvis avvises av domsutvalget dersom utvalget enstemmig finner det klart at det ikke foreligger et reelt behov for en avgjørelse, påtalebegjæringen ikke har et fornuftig formål, eller fremstår som åpenbart grunnløs. Beslutningen om å avvise en påtalebegjæring kan ankes jf. § 13.33.

13.29.4 Er mottakeren riktig instans, sendes påtalebegjæringen snarest mulig og senest innen 2 uker til den saken gjelder, som gis en svarfrist på minst 21 dager til å komme med sine bemerkninger til påtalebegjæringen. Vedkommende skal ved utsendelsen gjøres oppmerksom på at saken kan bli avgjort på grunnlag av påtalebegjæringen dersom svar ikke gis innen den fastsatte fristen.

13.29.5 Enhver sak skal avgjøres så raskt som mulig. Domsinstansen skal påse at saken under forberedelsen ikke forsinkes ugrunnet og kan i den forbindelse sette frister, avskjære bevis og foreta annen forberedende saksbehandling. Enhver sak skal utredes nøye før den blir avgjort. Enhver part har rett til å kreve muntlig forhandling med mindre domsutvalget enstemmig finner at dette ikke er nødvendig. Dersom det tas opp muntlig

forklaring av parter eller vitner, skal partene varsles og ha rett til å være til stede eventuelt sammen med rådgiver. Bare de bevis som foreligger i saken og som begge parter er gjort kjent med, kan legges til grunn for avgjørelsen. Enhver rimelig tvil skal komme den saken gjelder til gode.

- 13.29.6 Ingen i domsorganet kan være med på forberedelsen av saken eller avgjørelsen dersom vedkommende:
- a) selv har interesse i saken
 - b) har inngitt anmeldelse eller påtalebegjæring
 - c) vært med på behandlingen av saken i lavere instans
 - d) på forhånd offentlig har gitt sin oppfatning av saken til kjenne
 - e) eller det foreligger andre særlige grunner som er egnet til å svekke tilliten til dennes habilitet.
- 13.29.7 Avgjørelser skal begrunnes. Det skal redegjøres for hvilket forhold som anses som bevist og hvilken straffebestemmelse som legges til grunn.
- 13.29.8 Melding om avgjørelse og begrunnelsen for denne, skal sendes partene. I avgjørelsen skal det opplyses om ankefrist og hvilken instans anken skal rettes til.
- 13.29.9 Domsutvalget settes med tre medlemmer under behandlingen av hver sak, slik at enten leder eller nestleder er representert. Der domsutvalget har fattet avgjørelse om suspensjon, skal domsutvalget ved den videre behandling av saken så langt det er mulig settes med andre medlemmer enn de som deltok ved behandlingen av suspensjonsspørsmålet.
- 13.29.10 Appellutvalget settes med tre medlemmer under behandlingen av hver sak, slik at enten leder eller nestleder er representert. Der appellutvalget har fattet avgjørelse om suspensjon, skal appellutvalget ved den videre behandling av saken så langt det er mulig settes med andre medlemmer enn de som deltok ved behandlingen av suspensjonsspørsmålet.

13.30 Overordnet organisasjonsledds kompetanse

- 13.30.1 Dersom et overordnet organisasjonsledd blir kjent med at det kan ha blitt begått en straffbar handling i et underordnet organisasjonsledd, kan det underordnede ledd pålegges å behandle saken for å vurdere om det foreligger en straffbelagt handling som nevnt i § 13.25.

13.31 Oppnevning av forsvarer og dekning av saksomkostninger

- 13.31.1 Som hovedregel skal partene dekke sine egne omkostninger tilknyttet saken. Dersom en part helt eller delvis frifinnes, kan domsinstansen tilkjenne saksomkostninger. Tilsvarende kan domfelte i særlige tilfeller pålegges å dekke saksomkostninger.
- 13.31.2 Når særlige grunner taler for det, kan domsinstansen oppnevne og bekoste forsvarer, tolk og sakkyndig.
- 13.31.3 Utgifter til saksomkostninger og oppnevnt forsvarer dekkes i den utstrekning de er rimelige og nødvendige. Honorarberegning for advokat skjer etter de samme regler som gjelder offentlig oppnevnt forsvarer for tingrett. Domsinstansen godkjenner honorarenes størrelse. Domsutvalgets fastsettelse av honorar til oppnevnt forsvarer kan påklages særskilt til appellutvalget av partene og NIF innen 14 dager etter at vedkommende er blitt kjent med avgjørelsen. Der appellutvalget skal avgjøre spørsmål om saksomkostninger etter ankeforhandlingen, skal NIF gis adgang til å kommentere omkostningsspørsmålet før avgjørelse treffes.

13.31.4 Nødvendige utgifter til vitner erstattes kun når disse er innkalt av domsinstansen. Utgifter til sakkyndige erstattes kun når disse er oppnevnt av domsinstansen og utgiftene anses som rimelige.

13.31.5 Når en part er til stede under muntlige forhandlinger etter anmodning fra domsinstansen, kan instansen beslutte å erstatte dennes reise- og diettutgifter etter statens satser. Tapt arbeidsfortjeneste erstattes ikke.

13.32 Straffens ikrafttrede

13.32.1 Dommen trer i kraft når saken er endelig avgjort. Eventuell suspensjon går til fradrag i straffen jf. § 13.27.2.

13.32.2 Soning av dom regnes kun i den tid den dømte er medlem av NIF. Ved utmeldelse blir soning utsatt, og løper videre når vedkommende eventuelt blir medlem av NIF igjen.

13.33 Overprøving

13.33.1 Partene kan anke en avgjørelse til NIFs appellutvalg.

13.33.2 Anken må fremsettes skriftlig og senest innen 14 dager etter at vedkommende er blitt kjent med avgjørelsen. Anken fremsettes for den domsinstans som har behandlet saken og sendes av denne sammen med sakens dokumenter til ankeinstansen.

13.33.3 En anke som er fremsatt etter at ankefristen er utløpt, skal avvises med mindre ankeinstansen finner at den ankende ikke bør lastes for oversittelsen, eller at det av særlige grunner finnes rimelig at anken likevel blir prøvd.

13.33.4 En anke kan helt eller delvis avvises av appellutvalget dersom utvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem. Dette gjelder ikke anke over avgjørelser der det med hjemmel i §§ 13.25.1 d-f, er ilagt sanksjon ut over ett år.

13.33.5 Anken skal behandles så snart som mulig. Bestemmelsene i § 13.29 får tilsvarende anvendelse.

13.33.6 Ankeinstansen kan:

- a) avvise saken pga. av formelle feil.
- b) oppheve underinstansens avgjørelse, sende saken tilbake til ny behandling og gi retningslinjer for den nye behandling.
- c) stadfeste den påankede avgjørelsen.
- d) avsi ny dom.

13.34 Offentliggjøring

13.34.1 En straffesak er ikke offentlig før det er besluttet å påtale forholdet. Det organisasjonsledd som har påtalt forholdet kan bestemme at beslutningen om påtalebegjæring skal gjøres offentlig kjent, etter at varsel om regelbruddet er gitt vedkommende.

13.34.2 Forhandlingene i domsinstansene er offentlige med mindre domsinstansen selv, eller domsinstansen etter begjæring fra en av partene, finner at forhandlingene skal gå for lukkede dører.

13.34.3 Domsinstansens avgjørelse er i sin helhet offentlig. Domsinstansen kan, når det foreligger spesielle grunner, bestemme at kun slutningen skal gjøres offentlig kjent.

13.35 Gjenopptagelse

13.35.1 Til fordel for den som er ilagt straff, kan en sak som ellers er endelig avgjort av NIFs dømmende instanser, gjenopptas når det fremkommer opplysninger som man antar ville ha medført et annet resultat. Til skade for den som er frifunnet, kan en sak som ellers er endelig avgjort, gjenopptas når det på grunn av egen tilståelse eller andre nye opplysninger eller bevis er overveiende sannsynlig at vedkommende er skyldig i en straffbar handling.

13.35.2 Begjæringen om gjenopptagelse sendes den instans som sist har avgjort saken. Blir begjæringen om gjenopptagelse avslått, kan den overprøves unntatt for avslag behandlet av NIFs appellutvalg.

13.35.3 Blir begjæringen om gjenopptagelse tatt til følge, bestemmer gjenopptakelses-instansen hvordan saken videre skal behandles og kan selv avgjøre saken.

13.35.4 Bestemmelsene i § 13.29 får anvendelse så langt de passer.

13.36 Benådning

13.36.1 Idrettsstyret kan etter søknad, når særlige omstendigheter taler for det, gi benådning.